JURNALUL® S.F.

Premiul Convenției Europene de SF
euROcon '94

Anul IV Nr. 108
Săptămînal de cultură
SF, HORROR ŞI FANTASY
16 pagini - 250 lei

CONCURS SF

VITRINA CU ILUZII

MEDALION MICHAEL HAULICĂ

MONICA NICOLAU

G. A. EFFINGER

RAIDER'S DIGEST

JULES VERNE ŞI FILMUL

Conform anchetei iniţiate de Editura Nemira 50% din cititorii de SF sînt informaţi datorită Jurnalului SF

amănunte în pag. 2

50% DIN CITITORII DE SF SÎNT INFORMAȚI DATORITĂ JSF

Conform sondajului de opinie realizat de Editura Nemira, anchetă realizată cu ajutorul Jurnalului SF și al Cronicii Române (678+44 răspunsuri) Jurnalul SF este principala sursă de informare - 50% față de 25% TV. Majoritatea sînt bărbați (85%), tineri pînă în 25 de ani (75%).

STATISTICI:

- cele mai proaste cărți apărute - *Anna Rinonapoli -Cavalerii lui Tau; Daniel Walther - Ambuscadă pe Ornella*
- cele mai urîte coperți - *AE van Vogt - Făuritorii de arme*
- doar 17% au citit cărțile autorilor români!

best-seller - *Dune (26%), Fundația (17%), Picnic la marginea drumului (6%)*

- cei mai buni ilustratori - *Tudor Popa (Robert Silverberg - Pasagerii), Dan Alexandru Ionescu (Frank Herbert - Dune), Nicolae Săftoiu (Isaac Asimov - Fundația)*
- 80% din cititori sînt interesați de publicarea unor studii critice, dar doar 60% dintre ei de genuri precum cyberpunk și fantasy;
- circa 25% cumpără 2-3 cărți/lună;
- editurile competitive - Multistar (22%), Valdo, Teora (20%), Cristian (17%), Valdo (14%);
- scriitori români care sînt sfătuiți să scrie în continuare - *D. Ungureanu (21%), M. Grămescu (13%), R. Bărbulescu și G. Anania (13%), C.T. Popescu (6%), O. Bufnilă (5%), Al. Ungureanu (4%), Al. Mironov (3%), I. Hobana (2%), L. Merișca (2%), S. Ștefănescu (2%) și într-o ordine descrescătoare, spre 1% - R. Bretin, Ct. Cubleșan, M. Opriță, Gh. Păun, H. Aramă, Cotizo Draia, Sebastian Corn, Silviu Genescu, Fl. Pîtea, M. Haulică, Camil Baciu*

POȘTA REDACȚIEI

Scrisoarea săptămînii

Jurnalul SF este cea mai bună publicație de acest gen din România și aceasta deoarece este singura care încearcă să acopere o arie cît mai mare a culturii și artei SF. Este excelentă noua formulă care include și genurile horror și heroic-fantasy. De asemenea grafica este bestială și cred că aceasta este o garanție în plus a calității.

(mulțumim pentru aprecieri, sperăm că n-o să-ți schimbi părerea prea curînd n.r.)

Mă numesc Berindei Andrei și v-am scris pentru a vă cere o rubrică permanentă de cultură muzicală. Muzica alături de celelalte arte SF este foarte importantă și aduce viitorul un pic mai aproape. Dacă ar fi să judecăm utilitatea ei m-aș lua pe mine însumi ca exemplu. În primele numere a apărut un timp rubrica "Pentru urechile dumneavoastră". Nu eram deloc străin de "muzica sferelor" pe vremea aceea, dar nu auzisem niciodată de YES. Așa am început să ascult muzica lor care este extraordinară, dar stau să mă întreb cîteodată ce s-ar fi întîmplat dacă nu ar fi apărut acea prezentare. Oare le-aș fi cunoscut vreodată muzica? Nu știu răspunsul, dar pot afirma cu siguranță că JSF-ul m-a ajutat să mă racordez mai bine la arta SF.

Rubrica ar putea conține pe lîngă prezentarea unui muzician, a unei formații sau chiar numai a unor lucrări de excepție și prezentarea de noutăți muzicale, discografii. Ar putea deveni, de asemenea, și un ghid al locurilor de unde le putem procura.

(Din păcate nu putem să vă oferim decît amplasamentele punctelor de desfacere din București și nici pe acelea toate n. r.)

Toate acestea nu cred că ar ocupa un spațiu mai mare decît *Videomania* . Nu înțeleg de ce în cele mai multe cazuri trebuie să faceți comentariul unui film slab calitativ în loc să prezentați un film care este o capodoperă și merită văzut, indiferent de anul apariției. Pentru obținerea materialelor informative s-ar putea face apel la fani.

(Citind rubrica sînteți scutiți de risipirea banilor pe fleacuri, iar capodoperele sînt destul de puține și - în general - s-a vorbit destul despre ele n.r.)

P.S. Pe cînd un număr special dedicat muzicii viitorului ?

(Este un segment destul de puțin abordat , deci extrem de greu de alcătuit un număr întreg axat pe această temă, dar cine știe? n. r.)

PPS articolul despre Rick Wakeman din nr. 105 a fost excelent.

* Visătorul din Cîmpia Turzii pentru Cristina Filip (Ploiești): „Mi-am făcut rost de vol. „Cristalul, această ființă vie" și am reușit să-l copiez." Revista se tipărește Joi și ar trebui să apară pe piață Sîmbătă, dar încurcate sînt căile RODIPET-ului...

* Hrib Florin Iulian (Hunedoara) - Coincidențe din astea s-au văzut și la case mai mari iar noi te credem pe cuvînt. Proza mi se pare bună deși cam „cinematografică" (poate influențată mult de filmele horror).

*Argeșeanu Gabriel (Roșiorii de Vede) - Probabil că ideea conturată pe la începutul povestirii ar fi supraviețuit pînă la sfîrșit dacă nu s-ar fi rătăcit printre fraze alambicate, considerații poetico-filosofice inutile și clișee tip horror. Elimină-le și vezi ce rămîne.

* Florea Emanuela (Roșiorii de Vede) - Îți sugerez să îți îndrepți creativitatea în alte direcții. Proza nu prea merge.

*Mihăilă Liviu Ștefan (Tîrgoviște) - Mi-ai făcut o surpriză plăcută. Încearcă să frecventezi un cenaclu SF, mergi pe la Convenții, sună-ne și mai trimite materiale.

* Drăgan Daniel (Cîmpina) - Scrii mai bine decît desenezi. Povestirea mi-a plăcut deși finalul era previzibil iar dialogul de la pagina IV mi s-a părut prea lung.

*Oprea Paul (Sibiu) - Cum ai vrut tu: „Trimite!"

ISOSCEL

Asociația Fanilor Science Fiction

(AFSF) din România a fost înființată pe data de 16 ianuarie 1995. Sediul AFSF se află în Focșani, Bd. Brăilei, Nr. 7, Bl. 7, Sc. 1, Et. 3, Ap. 13 cod 5300, Jud. Vrancea.

Asociația are membri atît pe raza orașelor Focșani și Tecuci, cît și din alte regiuni ale țării. Pot deveni membri ai Asociației toți iubitorii și fanii science fiction, cît și personalități din toate domeniile vieții sociale și culturale care ne acordă sprijinul lor moral și material.

Asociația își propune susținerea fenomenului science fiction și promovarea acestuia.

Un alt scop este protejarea drepturilor de autor ale tuturor creatorilor de science fiction. Celor ce fac parte din Asociație le oferim reduceri de prețuri în cadrul participării la conferințe și congrese de science fiction din țară și străinătate.

Tipărirea unui magazin science fiction reprezintă o încununare a scopului nostru de a promova fenomenul SF. Aici vor fi publicați, pe lîngă scriitorii de marcă din țară și străinătate, tinerele talente încurajînd astfel o nouă generație de scriitori. Revista va avea 60 pagini, copertă color, o apariție lunară într-un tiraj de 1000 de exemplare.

Dragoș Ursu Gheorghe

CONCURS

AFSF organizează un concurs de proză SF și Fantasy cu premii în valoare de 100.000 lei:

- Premiul I - 60.000 lei
- Premiul II - 30.000 lei
- Premiul III - 10.000 lei

Lucrările vor fi dactilografiate în două exemplare. Data limită de primire a lucrărilor este 1 aprilie 1995, data poștei.

Juriul este format din domnii: Ion Hobana, Mihail Grămescu, George Anania, Liviu Radu și Romulus Bărbulescu. (Se așteaptă confirmări)

Lucrările se vor expedia pe adresa: *Asociația Fanilor Science Fiction, Focșani, bd. Brăilei nr. 7, bl. 7, sc. 1, ap. 13, cod 5300, Vrancea*

JURNALUL ®

Editat de: INTACT SF

PREMIILE CONVENȚIEI NAȚIONALE DE SF 1993 - PLOIEȘTI
CONVENȚIEI EUROPENE DE SF 1994 - TIMIȘOARA
GEOVALY SRL - BUCUREȘTI (activitate promoțională)
CONVENȚIEI NAȚIONALE DE SF 1994 - BAIA MARE

COLECTIVUL DE REDACȚIE :

Adrian BĂNUȚĂ
(REDACTOR ȘEF)

Număr realizat de:
Ionuț BĂNUȚĂ,
Remus CERNEA,
Mihail GRĂMESCU,
Isabela ION
Cristian IONESCU,
Liviu RADU
Cătălin TENIȚĂ,
Florin Mircea TUDOR
(REDACTORI)

ADRESA REDACȚIEI:
Șoseaua București-Ploiești, nr. 25-27, sector 1, București
Tel. 2107136, 2109366, 2109946

RĂSPUNDEREA MATERIALELOR INFORMATIVE REVINE AUTORILOR

Tehnoredactare computerizată *Adrian și Ionuț BĂNUȚĂ*
Culegere: *Steliana NEGHIRLĂ*
Corectură: *Remus CERNEA*
Montaj offset: *Georgiana DUCMAN, Mariana SEBE, Silvana GREERE*

JURNALUL SF. este înscris în Catalogul Presei la poziția 2.128. Abonamentele se pot face la orice oficiu RODIPET. Cititorii din străinătate se pot abona prin RODIPET SA PO BOX 33-35, telex 11995 Telefax 312932 București - România Piața Presei Libere nr. 1

Acest săptămînal face parte din rețeaua națională a publicațiilor JURNALUL

Director administrativ: Titus GUVIR
Redactor șef: Marius TUCĂ

Tiparul executat la INTACT

RECENZII ŞI APARIŢII EDITORIALE

DESPRE VIITOR, CU SENSIBILITATE...

Poate că în nici un gen literar femeile n-au reuşit să-şi demonstreze sensibilitatea şi imaginaţia aşa cum au făcut-o în SF. Alături de Ursula K. Le Guin, André Norton, Catherine Moore, Tanith Lee, Anne McCaffrey şi altele, o adaug acum pe Kate Wilhelm.

Mărturisesc sincer că nu citisem nici o carte scrisă de ea. De aceea, surpriza provocată de editura Pygmalion a fost mare. O carte deosebit de bună, de-o frumuseţe ieşită din comun, cu o scriitură ce te cucereşte.

Motivul nu-i deosebit de nou sau de original. Poveşti despre clone şi amurgul civilizaţiei s-au scris multe. Dar Kate Wilhelm demonstrează un adevăr pe care puţini dintre noi îl recunoaştem: nu o idee originală face o carte bună, ci modul în care se expune ceea ce se doreşte a comunica lectorilor.

După nume, autoarea pare a fi de origine germană. Însă în oala americană s-au amestecat atîtea naţii, încît numele nu înseamnă mare lucru. Mi-ar place să fie nemţoaică. Pentru că-şi demonstrează tezele cu o rigurozitate germanică (multe poveşti despre clone lansează idei- cum ar fi, de exemplu, spiritul de grup - fără să explice de ce lucrurile se petrec în felul acela şi nu în alt mod) şi pentru că dovedeşte un romantism tipic. Imaginaţi-vă un Heisenberg exprimîndu-se în limbajul lied-urilor lui Schumann...

Mai aduce încă multe lucruri această doamnă Wilhelm, pe lîngă rigurozitate, romantism şi scriitură perfectă: încredere în puterea sufletului omenesc, dragoste de libertate şi independenţă, speranţa că nici o tragedie mondială nu va înlătura individualitatea spirituală creativă...

O carte profundă, frumoasă, convingătoare.

Tradusă minunat de Mihail Samoilă şi cu o prezentare excelentă a lui Ştefan Ghidoveanu.

Colecţia demonstrează că, deocamdată, îşi respectă promisiunile. Să sperăm că va continua tot aşa...

Liviu RADU

VITRINA CU ILUZII

HUGO LOCUS JUPITER

CÎNTECUL SUAVELOR PĂSĂRI NU PREA "SUNĂ" A TRIL DE CIOCÎRLIE

Sensibil la rezonanţa premiilor afişate pe copertă şi parcurgînd prefaţa semnată de Ştefan Ghidoveanu, am sperat să am parte de o lectură de "calibrul greu". Însă romanul nu m-a impresionat la nivelul aşteptărilor, oricît m-am străduit să caut în el lucruri demne de superlativ.

Firul epic se desfăşoară astfel: efectele poluării, declinului economiei, foametei, radiaţiilor din atmosferă, secetei şi inundaţiilor capătă proporţii catastrofale generalizate la nivel planetar.

La adăpostul unei văi izolate cîţiva fermieri şi oameni de ştiinţă americani, anticipînd dezastrul, pun la punct un spital şi se străduiesc să izoleze şi salveze o comunitate de cîteva sute de oameni. Pentru a-şi completa rezervele de hrană, specialiştii pun la punct un sistem de clonare a animalelor, sistem care va fi extins, odată cu perfecţionarea lui, şi asupra oamenilor. Bineînţeles că între "clonaţi" şi "oamenii cu părinţi naturali" vor apare diferenţe ce vor genera o anumită animozitate şi stare conflictuală. Peste generaţii, supremaţia clonelor se va instaura treptat prin înlocuirea sistemului organizatoric şi a normelor obişnuite de convieţuire umană. În a doua jumătate a cărţii se naşte clandestin, după "procedura multimilenară" Mark, copilul care prin aptitudini şi gîndire abstractă va surclasa categoric "familiile de fraţi" clone. De aici, o multitudine de situaţii, întîmplări şi consideraţii ce ridică nivelul cărţii spre calificativul de "bună".

Însă, de-a lungul romanului, dacă ridici bruma de SF care-l învăluie, nu rămîi cu mare lucru. Dialogurile sînt uneori banale, iar capitole întregi sînt lipsite de "substanţă", de "profunzime", neavînd decît funcţia de a realiza o continuitate a acţiunii. Pe la început, textul abundă în exprimări ca "Slavă Domnului", "Dumnezeu ştie", "Să-l ferească Dumnezeu" etc. puse în gura unor personaje care sînt aduse în postura unor oameni nenorociţi asemeni unor furnici supravieţuitoare dintr-un muşuroi peste care abia ai aruncat o căldare cu apă fierbinte şi care-ţi închină psalmi în timp ce tu, zîmbind, pui iarăşi apa la încălzit...

Insolitul tematicii i-a adus, probabil, atîta faimă şi atîtea premii lui K. Wilhelm şi al său WHERE LATE THE SWEET BIRDS SANG, dar aceasta nu acoperă suficient necesităţile unei creaţii de mare valoare.

Remus CERNEA

„Pentru mine SF-ul este limitat!"

Pentru că nu a mai avut răbdare ca mama sa să ajungă la Suceava, SERGIU GRAPĂ a văzut pentru prima dată lumina zilei pe 15 martie 1975 la Iaşi.

O săptămînă mai tîrziu familia sa, călătorea spre Suceava, oraş unde avea să devină, dintr-o joacă, un grafician care şi-a cîştigat repede faimă reuşind, la vîrsta adolescenţei, să vîndă cîteva din lucrările sale.

După absolvirea Liceului de Artă din Suceava, în 1994, revine în Iaşi, pentru a urma Academia de Arte „George Enescu", secţia grafică.

Am început să desenez, cred, prin clasa a V-a. Eram la şcoala de muzică unde cîntam cînd la violă, cînd la pian, cînd la trompetă. În pauze, dar mai ales în timpul orelor, desenam pe ascuns cowboy, fotbalişti sau cai. Desenele nu le arătam colegilor. De fapt nu le arătam la nimeni. Era distracţia mea. Apoi a venit treapta I-a. Nu ştiam ce liceu să urmez, dar cu trei zile înainte de examen m-am hotărît: Liceul de Artă, care tocmai se înfiinţase. În acest scurt timp, Dana, sora mea, mi-a dat cîteva lecţii, explicîndu-mi ce trebuia să fac. Amîndoi am reuşit cu brio. Deşi am renunţat să studiez muzica în continuare, chiar şi astăzi mai cînt la pian sau la trompetă. Îmi place.

Cînd am început să desenez supra realism, nimeni din liceu sau din oraş nu mai făcea aşa ceva. Era ceva nou, atît pentru colegii mei cît şi pentru profesori. Se uitau surprinşi la desenele mele şi-mi cereau să le spun ceea ce am vrut să exprim. Uram lucrul ăsta şi chiar şi astăzi urăsc să-mi descriu ideile din desene. Şi cînd mă gîndesc că totul a pornit dintr-o joacă. Eram acasă, era seară şi mă apucasem să mîzgălesc ceva pe-o foaie. Am desenat mai întîi un profil de om, apoi o lampă care plîngea, apoi o mînă şi restul parcă a venit de la sine. De atunci am început să desenez numai suprarealism şi să-l admir pe Dali.

Mulţi îmi spun că am tendinţa de a fi morbid în desenele mele. Poate că aşa este. Simt o revoltă în mine care mă face să desenez aşa. Aşa cum îmi imaginez eu urîtul şi mizeria din societate, partea monstruoasă, cruzimea din oameni. Acea parte pe care ceilalţi o evită sau nu vor să o vadă. Nu-mi plac floricelele, frunzele uscate, pomişorii, dulcegăriile. Asta sînt eu şi asta simt acum.

Cum îmi vin ideile? Păi, seara, noaptea, cînd îmi place mie cel mai mult să lucrez. E liniştе şi mă simt bine mai ales cînd sînt singur. Pornesc de la ceva: o mînă, un ochi, un cub, o ureche, un lucru care exprimă ceva. Apoi le leg între ele, într-un ansamblu care exprimă ceva. Aşa cu făcea Dali. Deşi mi se spune că sînt influenţat de el, eu nu vreau şi nu pot să fiu ca el. Îmi urmăresc ideea şi încerc să fiu atent la execuţie. Eu mă folosesc de tuş şi peniţă, pe cînd el a mînuit genial culoarea. Este totuşi o diferenţă. Încerc să transpun cît mai bine pe hîrtie ceea ce-mi imaginez fără să am pretenţia de a fi perfect. Nu cred că aş putea să fiu perfect şi cred că nici nu trebuie să fiu perfect. Se pierde mult din idee. Cînd cineva priveşte o lucrare perfectă, cu toate că e cam nepotrivit cuvîntul perfect cînd vorbeşti despre pictură sau grafică, va fi dezamăgit că nu-şi mai poate imagina că el ar putea introduce încă ceva în tabloul respectiv. Privitorului trebuie să-i laşi o portiţă prin care imaginaţia sa să evadeze cînd priveşte lucrarea ta. Cred că de aceea m-am îndreptat spre suprarealism şi nu mă consider un creator de SF. Pentru mine SF-ul este limitat. Nu pot să mă încadrez în stilul acesta în care se creează o lume imaginară ce este reprezentată la un moment dat ca fiind foarte reală. Eu nu pot să fac aşa ceva şi nici nu cred că doresc lucrul ăsta. Oricum, am încredere în mine şi cînd mă uit la alţii cum lucrează îmi spun: „Hai, că nu eşti chiar aşa de rău." Mă încurajez singur şi pornesc mai departe încercînd să nu fiu ultimul.

* Născut în 1955, în zodia Vărsătorului (1 februarie). În 1978 absolvă Facultatea de Matematică, secţia informatică a Facultăţii din Braşov. De atunci lucrează ca programator. * La 14 ani începe să scrie poezii. Circa 100 de poezii i-au fost puse pe muzică, o parte din ele fiind difuzate pe posturile locale şi naţionale de TV şi Radio. * Din 1987 scrie SF, dar a pierdut trenul generaţiei '80. * A debutat în JSF 8/1993 cu povestirea *Mufişti, gofreni şi noduri.* * A fost unul dintre membrii fondatori ai Super Novei. * Este redactor al revistei Helion * Este membru fondator al cenaclului Alternativ. * Texte publicate: *Mufişti, gofreni şi noduri* - JSF 8/1993, *Lipstick* - JSF14/1993, *Noi cei cu ochii arşi* CPSF 495-496/1993, *Cornelia cu sînii goi* - JSF 16/1993, *O portocală pe masă* - JSF 18/1993, Sigma 1/1994 (varianta în limba engleză), *Colecţionarul* - JSF 26/1993, *Un accident, desigur* - Bursa de Est 39/1993, *Viermele perfecţiunii* - Virtual nr 1, JSF 44/1993, *Paznic de gînd* - Super Nova 9/1993, *Jucător pe viaţă indexat la Paladini* - JSF 52/1993, *Motocentaurii dorm singuri* - Virtual 2/1994, JSF 69/1994, *Madia Mangalena* - JSF 66/1994, JSF 72-73/1994 (varianta în limba engleză), *Hanni, femeia lui Mano* - JSF 95, *Loira* - SN 36/1994, *Jocurile Olimpice ale războiului* - SN 36/1994, *Neverly Hills* SN 36/1994, Helion 1/1994, *Lebăda* - SN 52/1994 * Premii: *Dan Merişca*, Quasar 1992; *JSF*, Pozitronic 1993, *Premiul II Helion* 1993, *Premiul I Brain* 1993, *Premiu pentru originalitate* - Vladimir Colin 1994, *Premiu pentru schiţă* - Pentagrama 1994.

MICHAEL HAULICĂ ŞI GRUPUL PUNK

La început mi-a fost greu să înţeleg "intenţiile de autor" ale grupului cyberpunk buzoiano-ploieşteano-bucureşteano-ieşean (lonuţ Bănuţă-Ana-Maria Negriă-Dănuţ Ivănescu et. co.). Mă contraria abuzul la adresa originalităţii de creaţie şi simţului (atrofiat) al proprietăţii de creaţie, pe care o puneam pe seama "sechelelor" educaţionale ale epocii în care s-au format aceşti autori. Abia la ultimele texte care mi-au parvenit am sesizat că grupul de creatori, probabil foarte apropiaţi sufleteşte, urmăreşte, de fapt, un scop precis, premeditat: comiterea unui obiect estetic prin experimentarea formulelor de creaţie colectivă (în tradiţia unor experimente anterioare în care era implicat şi Dan Merişca şi restul grupului din Iaşi - la care aderaseră la un moment dat şi unii bucureşteni: Alexandru Ungureanu, Dănuţ Ungureanu, Cristian Tudor Popescu; studiul ipotezei teoretice a unei astfel de formule "recomandată" cîndva de Marx, m-a preocupat, sub aspect principial, moral şi de principiu şi pe mine, dar am considerat că un adevărat creator original nu poate să se angajeze cu tot sufletul şi pentru multă vreme într-o astfel de formă de creaţie care impietează asupra libertăţii de creaţie şi a individualităţii personalităţii creatoare, în pofida unor succese glorioase din *Istoria Literaturii,* cum ar fi cazul scriitorilor ruşi Ilf şi Petrov, fraţilor Strugaţki, românilor Anania şi Bărbulescu, sau, mai recentului colectiv creator care se ascunde, din cîte umblă zvonul, în spatele numelui Sandra Brown - informaţia ar putea fi falsă).

De la stînga la dreapta Mihail Grămescu, Mihai Ciochia şi Michael Haulică

Nu este exclus ca "inspiraţia" cyberpunkiştilor români să provină, totuşi, de pe o "filieră" de tehnică de calculatorişti. Ca în jocurile pe computer, "tehnica" de creaţie face apel la o lume comună, la un univers imaginar-imaginat (virtual) care se generează şi completează o dată cu noile texte elaborate de autori, care fac astfel referinţe şi preluări de clişee din alte texte ale unuia sau altuia dintre ei cu o dezinvoltură sfidînd cele mai elementare legi etice ale creaţiei artistice ca act unic, individual şi original. Aş consemna faptul că, în cazul desprinderii din colectiv, cum încearcă Ana-Maria Negriă în ultimele creaţii, întîmpină o oarecare rezistenţă - ceea ce ar reprezenta încă un semnal în privinţa riscurilor unei astfel de formule de creaţie prin punerea "mînă de la mînă".

Textul "Full-contact" este un sex-fiction. Relativ curat stilistic şi cu mult mai puţine trivialităţi în comparaţie cu textele "agresive" punk, naraţiunea epică dezvoltă un poetic lasciv, cu un specific amintind de un oarece "decadent", în maniera Bilitis. Probabil o reminiscenţă nostalgică a "orelor de educaţie sexuală" impuse cîndva "ceauşeilor" din liceele noastre. Universului de motocentauri din unele dintre textele grupului punk sau surfişti (exprimat, pentru prima dată, cu mult talent, de Ana-Maria Negriă în "Schimbarea la faţă", un text amintind, poate, de Rollerball) i se adaugă secvenţa unei maturizări sexuale a unei fete, continuînd "tradiţia" Don Simon din "Cînd păpuşile mor", pe tema "condiţia femeii". O altă caracteristică a grupului ar fi cosmopolitismul anglo-saxon. Dar despre asta, altă dată.

Însă, parcă nu toate textele lui Michael Haulică se încadrează în această manieră de "improvizaţie" în stil jazzistic pe o temă imaginară comună, de formaţie (care mie nu mi se pare, totuşi, o "bursă de idei", cum propusesem eu cîndva celor care nu ştiau să scrie sau nu aveau talent). Michael Haulică are, însă, un talent remarcabil şi o experienţă de scris evidentă, pe care ştie să o completeze, uneori, cu idei personale, originale, cum este cazul textelor "Lebăda" şi "În hol", un "vampirella" non-horror, poeme în proză, delicate, din zona textelor premiate la nivel naţional.

La mulţi ani, spor la lucru şi succes, Michael!

Mihail GRĂMESCU

- Mariana, cum e să fii soţie de scriitor?

- A fi soţie de scriitor e ca şi cum ai fi soţie de comis voiajor. E fascinant şi imposibil. Printre mufişti, gofreni, motocentauri, cu plecări şi veniri imprevizibile. Cu premii pe care le cheltuieşte pînă ajunge acasă; mie rămînîndu-mi ca amintire diplomele şi datoriile veselelor şi prelungitelor lui plecări.

Avantajul ar fi că văzîndu-mă rar par mereu nouă, mereu alta. Poate de asta personajele lui feminine poartă alt nume dar, păstrează ceva din *„aerul"* meu. Alt avantaj ar fi că n-are timp să-mi bată copiii iar „invenţiile" mele culinare îl inspiră.

La prima vedere Mihai Hăulică e la fel ca noi toţi: mănîncă, vorbeşte, se îmbracă, merge. Dar cînd scrie, felul în care se aşează cuvintele în propoziţii şi propoziţiile în povestiri e atît de deosebit încît îl separă de noi, pentru ca apoi să îl apropie.

A fi soţia lui Mihai Haulică ar putea însemna şi să redescoperim să trăim împreună.

În imagine Mariana Hăulică şi George Emanuel

AMINTIRE

Se-ncercănau copacii-n preajma ta
Pădurea lua foc
de dogoarea răsuflărilor noastre
Marea era departe, tocmai la
capătul zborului

AMURG

Mîinile-mi sînt reci ca un lacăt
peste gîndul meu bun creşte iarba
la marginea dinspre noi a cerului
nu e nimeni

ORA DE SOMN

Ninge ca o învelire
cu păsări a inimii,
cuvintele rămîn în adîncuri
grîu pentru pîini viitoare.
Cine are curajul să-mi deturneze
anotimpurile?

POEM

Urmă a zborului de pasăre
prin cearcănul inimii -
absenţa

POEM

Încăierare de păsări
pe tipsia cu jăratic a dorului -
coapsele ei

Michael Haulică

NU SÎNT UN SCRIITOR DE HAMBURGERI

ÎN EXCLUSIVITATE

- Mihai Hăulică, de cîteva zile ai schimbat "prefixul", s-a schimbat perspectiva asupra lumii după trecerea pragului celor 40 de ani?

- Nu,a rămas neschimbată!

- Şi după ce ai dat drumul alternativei?

- Sper să se schimbe!

Ar fi mişto dacă alternativa asta ar deveni curentul principal, peste o vreme. La urma urmei şi Ionesco a ajuns la Academia Franceză, după ce i-a scandalizat pe toţi. Aşa c-om vedea ce e şi cu *"Alternativ"-ul* ăsta. Poate peste cîţiva ani or să apară nişte puşti care-or să ne dea jos: *"ce-i cu tîmpiţii ăştia care scriu aşa învechit şi prăfuit"*. Eu sper să se schimbe ceva. Adică ce facem noi acuma, sub denumirea asta de *"Alternativ"* , în sf, oricum o facem de mult, de vreun an doi-trei. E o continuare! Nu spunem: *„de-acuma-ncolo în ţara asta se va scrie altfel"*. Se va scrie tot cum se scria şi pînă acuma şi unul care era în stare să scrie altfel va scrie altfel, aşa cum - poate - trebuie să se scrie la sfîrşitul ăsta de mileniu, altul va scrie aşa cum ştie el.

Ceea ce scriem noi nu este o chestie pentru minţile comode.

- De ce crezi că experimentaliştii sînt etichetaţi şi atacaţi din toate părţile? Unde crezi că se găseşte punctul care scandalizează şi "scarmănă în rărunchi" pe toată lumea?

- Păi, ce scriem noi nu este o chestie comodă, pentru minţile comode. La urma urmei cine ne înjură? Ăia care nu scriu! Şi-atunci nici nu ştiu dacă trebuie să pierdem vremea întrebîndu-ne de ce ne înjură ăla care n-a mai scris de cinci ani sau ăl'laltu' care oricum n-a scris toată viaţa. Problema lui ce înţelege! Dacă lui îi place Ispirescu, lasă-l să citească Petre Ispirescu, e foarte frumos...

- Da, dar uite că mai este un Valachi care ar trebui să fie pe lîngă noi cumva şi care...

- Şi care nu e! Fiindcă Andrei vede altfel lucrurile. El este pentru scrisul ăsta de acţiune, fără mari probleme, cu personaje schematice, liniare: ăla se urcă-n rachetă, merge cu ea, ajunge unde trebuie, bate pe vreo doi-trei... O povestire în care se întîmplă *ceva* la nivelul de exterior şi are un singur palier de lectură.

Noi avem o proză cu mai multe niveluri în care fiecare urcă pînă unde poate. Nu ne interesează numai să scriem poveşti de dragul de a scrie poveşti. De exemplu, pe mine, mă interesează ca după ce citeşte o poveste de-a mea ăla care a citit-o să-şi noteze o frază, chestie pe care eu o practic de mulţi ani citind cărţile altora.

„Singurul motiv pentru care inventez o poveste este dragul de-a scrie trei fraze deştepte!"

Mă chinui mult pînă scriu două-trei fraze care mi se par mie foarte mişto într-o poveste. Poate că ăsta-i şi singurul motiv pentru care scriu! Inventez o poveste de dragul de-a scrie trei fraze care mi se par mai deştepte, mai gîndite, care să spună ceva.

„Mi se pare că sînt un tip talentat, că Dumnezeu e cu mine şi aştept pînă-mi picure-n cerneală CUVINTELE."

- Eşti cumva adeptul teoriei potrivit căreia începutul şi sfîrşitul unui text trebuie să fie foarte bine structurate şi - dacă este posibil - să conţină ideea întregului.

- Păi, n-am teoretizat chestia asta, da' am impresia că de-o vreme o practic, de-o vreme însemnînd un an, un an şi ceva de cînd mă chinui să găsesc începuturile. Încerc să găsesc o frază, două, la început care - de multe ori - sînt mai importante decît tot restul, da' măcar acolo să văd că am vînă, în rest, povestea e poveste! Ce se poate întîmpla într-o poveste? Sau în descriere? Dar în prima frază, da. La final... încă n-am ajuns să mă preocupe foarte tare finalurile pentru că în general nici nu le ştiu. Cînd mă apuc de scris, ştiu începutul - şi-l frec bine pînă îl aştern pe foaie, după aia: *Doamne ajută!*

Mi se pare că sînt un tip talentat, că Dumnezeu e cu mine şi aştept pînă-mi picure-n cerneală CUVINTELE.

Am prin sertare vreo douăzeci de începuturi de genul ăsta! Probabil în zilele alea nu prea aveam eu timp de Dumnezeu de n-am reuşit să termin poveştile şi-am rămas numai cu cîte-o pagină, cu un titlu, cu două...

- Nu crezi că ţi-ar fi mai uşor dacă ai avea şi cîte-un sfîrşit la fel de tare ca începutul şi să introduci apoi conţinutul ca un fel de sandvici?

- Nu vreau stilul sandvici! Măcar o plăcintă... Sandvici-ul e prea popular! Eu nu scriu hamburgeri. Nu mă consider un scriitor de hamburgeri şi nici nu vreau să fiu! Adică dacă am cinci cititori, e foarte bine, asta e, îi iubesc, sînt ai mei!

Cînd o să mă mai maturizez, poate o să ajung să scriu finalurile şi atunci se va mai simplifica şi pentru mine chestia asta cu scrisul.

- De multe ori ai fost acuzat că - deşi lucrezi în domeniul informaticii - textele pe care le comiţi conţin carenţe tehnice.

- Pe mine nu mă interesează să fac ştiinţă romanţată, meseria mea nu are legătură cu ceea ce scriu.

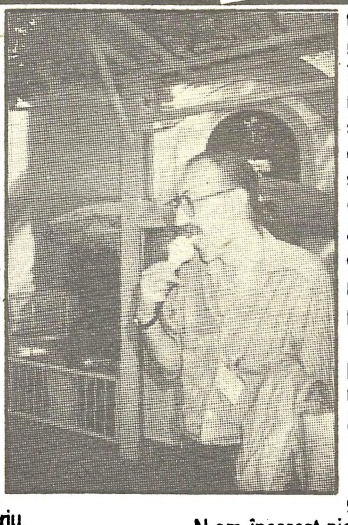

Mă învîrt pe lîngă calculator, dar nu vreau să scriu manuale de utilizare. Ştiu că bat cîmpii foarte tare în domeniul ăsta, şi-mi convine să-i bat într-un domeniu pe care cît de cît îl cunosc.

Nu mă interesează amănuntele ştiinţifice într-un text, le sar. Şi dacă le sar la alţii, îţi dai seama că n-o să-mi apuc tocmai eu să explic cum e cu sisteme de operare şi alte chestii d-astea. Ele n-au pentru mine nici-o importanţă-n text...

- Sînt nişte convenţii.

- E un decor! Chiar şi *Liviu Radu*, care-i informatician, scrie că l-a luat p-ăla şi l-a băgat pe-o dischetă ... Şi-i o chestie foarte mişto! Acuma nu stăm să discutăm în ce măsură un om poate fi stocat pe-o dischetă, deci nu discutăm aspectul tehnic.

Deci cine vrea să găsească manuale de utilizare în DOS să citească manualul de utilizare DOS, care-i foarte frumos, e o lectură frumoasă, agreabilă şi capabilă să-i satisfacă hormonii sau ceea ce vrea el să-şi rezolve cu... exactităţi de genul ăsta. Eu zic că noi scriem literatură.

- Pînă la urmă e vorba de crearea unei lumi virtuale , unei lumi...

- Eu scriu despre o realitate posibilă! Scriind, îmi construiesc o lume, o imaginez total! Dar dacă scriu *„mă las pe un scaun"*, nu mă apuc să spun cum arată şi cîte picioare are. Scriu: *SCAUN*. Aşa cu chestiile astelalte din domeniul informatic, nu trebuie explicate, nu sînt poveşti. Nu explic una sau alta.

- Spunea Doru Pruteanu într-un articol că SF -ul o să moară datorită utilizării simbolurilor fără referent, deci a realităţii care depăşeşte imaginaţia.

Nu crezi că SF -ul practicat de noi face această obiecţie inoperantă prin transfigurarea arhetipurilor în altele ce diferă de cele ce constituie punctul de plecare?

- În primul rînd îmi place să cred că noi avem mult mai multă imaginaţie decît realitatea. Da, te mai surprinde cîte-o dată realitatea, dar realitatea este mult mai surprinsă de ceea ce imaginăm noi! SF-ul n-are cum să moară pentru că tot timpul se nasc oameni care sînt diferiţi între ei. Unii rămîn la nivelul de pilotul Dan şi inginerul Vasile care se duc pe Marte şi fac pace în Galaxie, atîta înţeleg, atîta cer şi întotdeauna va exista cineva care să scrie pentru indivizii ăştia. Aşa cum cineva scrie pentru cei care vor romane de Sandra Brown.

- Tu pentru ce scrii?

- Cred că mi-e mai greu să nu scriu.

N-am încercat niciodată să *nu* scriu şi nu mi-am pus problema de ce scriu. Scriu că nu pot să NU scriu!

Scriu că nu pot să NU scriu! CEILALŢI vin dup-aia, dacă vor, dacă li se pare că au de ce.

Trebuie să m-aşez la masă să scot... prea-plinu' ăla, să pot funcţiona în condiţii normale.

Nu ştiu pentru ce, nu m-apuc să spun că scriu pentru ceilalţi... Adevărul e că ceilalţi vin dup-aia, dacă vor, dacă li se pare că au de ce.

În primul rînd scriu cînd mă aşez la calculator - n-am mai pus mîna pe creion de nu ştiu cînd - deci, cînd m-aşez la calculator sînt numai eu cu el. Dup-aia mi se pare că ce-am scris acolo ar merita să vadă şi alţii, să le trimit pe la prieteni, aşa, cîte-un text. Nu contează dacă public; important e să scriu ce se adună-n mine. Nu, aşa-i, mi-e mai greu să nu scriu.

- Mulţam fain.

- Şi pune-i titlul ăla cu *"Nu sînt un scriitor de hamburgeri"*, cred că ăla-i cel mai mişto. Exact aşa!

A consemnat Ionuţ Bănuţă

Michael Haulică

ŞI TOTUŞI BA

Pentru că ea e cea mai frumoasă
să nu respiri,
să nu faci nici un gest
în ziua aceasta atît de norocoasă
dacă nu vrei să se risipească
conturul trupului ei subţire
ca o dorinţă,
ca un fir de sînge,
ca o amintire.

MICHAEL HAULICĂ

ÎN HOL

Stăm într-un hol. Nu ştim ce aşteptăm, nici pe cine. Vorbim. În faţa noastră, o uşă. Mare, mare de tot. Din cînd în cînd, cineva iese, se apropie de unul dintre noi şi îl cheamă înăuntru sau îl trimite undeva - cel puţin aşa credem noi, pentru că el pleacă.

Ea stă lîngă mine. El, ceva mai încolo, dar nu lîngă ea. Au venit împreună. E o femeie frumoasă, Ea. Îmi povesteşte ceva despre o ţară unde plouă în fiecare după-amiază. E bine, e rău, nu ştiu, nu sînt prea atent... Îi urmăresc zborul mîinilor prin aer. Are nişte degete lungi, ca nişte gîturi de lebădă. Din cînd în cînd se arcuiesc într-o mîngîiere destinată unui ceva nevăzut şi de neînţeles pentru mine. Îmi împletesc degetele cu ale ei şi nu ştiu ce-mi veni să fac gestul ăsta.

Surpriză pentru amîndoi. Tăcem. Şi eu şi Ea. Nu putem spune nimic. Doar ochii... Văd cum îi înmuguresc ochii, cum mugurii cresc, se sparg, înfloresc şi mă cheamă... Trebuie să fug.

Un zgomot surd mă învăluie.

În hol, ceilalţi se bat cu mîna pe umăr, arată spre mine, spre noi, nu înţeleg nimic din mişcările mîinilor lor.

Poate de aici vine zgomotul, îmi zic.

Ochii-muguri-flori încă mă cheamă, simt asta.

Mă culc pe vederea lor. Degetele nu mai sînt ale mele sau ale ei, sînt ale noastre.

Un nou zgomot mă desprinde de chemarea ochilor ei. Apoi linişte. Şi o lumină ce vine din perete.

S-a deschis uşa.

Din pragul ei, cineva ne priveşte. Aşteptăm toţi să vedem ce face. Încercăm să ghicim la cine merge şi dacă îl cheamă sau îl trimite.

Emoţie. Crispare. Şi mai ales linişte.

Ea zîmbeşte. Nu ştiu de ce.

Cel care a ieşit pe uşa aceea se opreşte în faţa mea. Îmi spune ceva, foarte încet, înţeleg că trebuie să chem pe cineva.

Îmi amintesc că pe mine Ea mă chemase. Era cu El.

Mă ridic. O văd că face acelaşi lucru.

- Vin şi eu.

E destul de mers. Drumul, pustiu. Liniştе. Doar frunzele plopilor de pe margine mai foşnesc din cînd în cînd.

Sîntem singuri. Şi drumul ne primeşte, deschizîndu-se în faţa noastră.

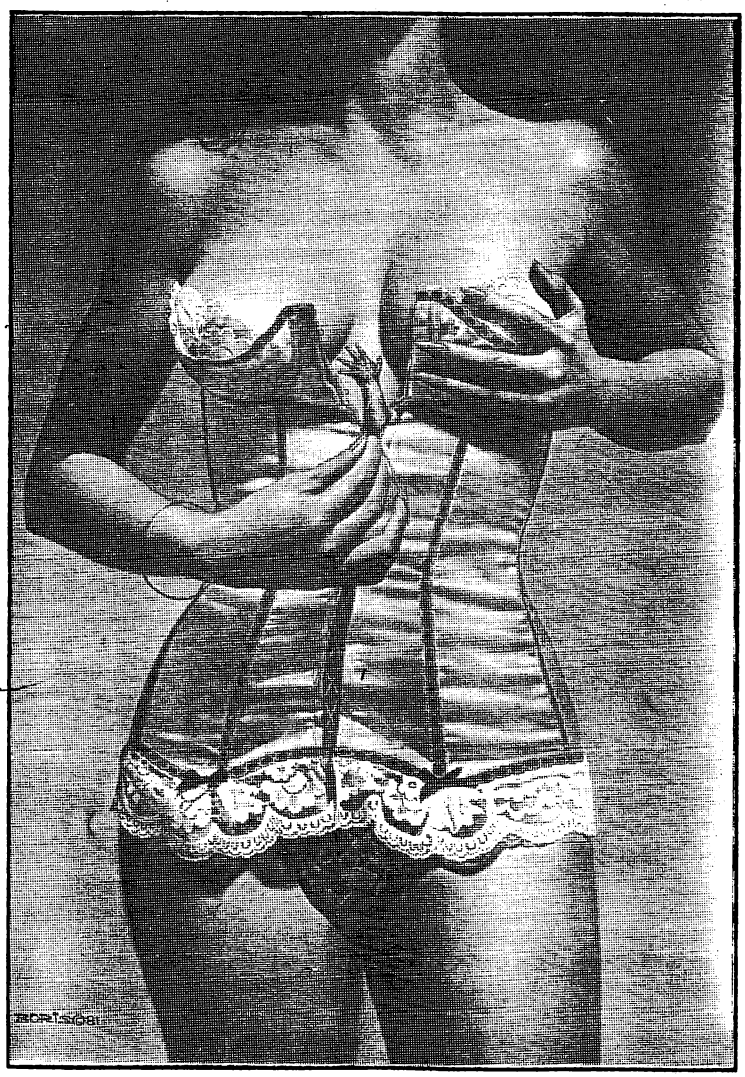

O ţin de mînă. Poate sîntem fericiţi.

▲

La întoarcere îi privesc ochii. Sînt frumoşi. Ea e frumoasă. Şi nu ştiu ce mă face să cred că pentru mine e aşa frumoasă.

Mergem încet. Nu ne grăbim, n-avem de ce. Vrem să fim cît mai mult singuri.

Soarele se chinuie să se retragă în culorile lui.

Încercăm să zărim aceste culori. Sau măcar să le ghicim. Renunţăm.

Am ajuns la piramida unde e holul în care aşteptăm nu ştiu ce, nici pe cine.

Intrăm. În prima încăpere nu e nimeni. Întuneric.

Fugim. Zburdăm. Fiecare în întunericul pe care îl are în faţă. Pînă zborurile noastre se izbesc de nişte pereţi, pereţii unei lumi. O simt ca pe o mare şi eu sînt pămîntul. Cu cît se zbate mai tare, cu atît mai mult se afundă în braţele mele.

Gurile noastre se caută. Cînd se găsesc, se ating, încet, se muşcă.

Cu puţină furie. Cu multă iubire.

Cu tot felul de regrete, de bucurii...

Îmi simt sîngele. I-l simt şi pe al ei. Îl înghit.

Intrăm în hol îmbrăţişaţi.

Aici, oameni care aşteaptă. În faţa lor, o uşă. Mare, mare de tot. Pe ea iese din cînd în cînd cineva, se apropie de unul dintre ei şi îl cheamă înăuntru sau îl trimite după cineva.

Nimeni nu întreabă nimic.

Pe buze avem sînge. Sînge amestecat. Al meu şi al ei. Al nostru.

El nu mai e. Mi se spune că a fost chemat înăuntru.

Privesc uşa cea mare şi albă. De ce or fi vopsit-o în alb, nu ştiu. Nu scrie nimic pe ea.

Mi se face frig.

Încep din nou aşteptarea.

Între mine şi Ea se aşează cineva. Nu zicem nimic, nici unul. În partea cealaltă, lîngă ea, stă individul pe care-l chemasem. Ea îi spune ceva. Îi urmăresc zborul mîinilor prin aer. Are nişte degete lungi, ca nişte gîturi de lebădă. Din cînd în cînd se arcuiesc şi îmi simt privirea mîngîiată de ele.

Apoi, un zgomot ce vine de departe şi se amplifică pe măsură ce se apropie. Mîngîierea ei, întreruptă brutal de alte degete. Şi iar zgomotul. Ceilalţi se bat cu mîna pe umăr, arată spre mine, spre noi, spre Ea şi Celălalt, nu înţeleg nimic din mişcările mîinilor lor, care sporesc zgomotul.

Şi deodată totul încremeneşte. Mîinile lor şi ale celorlalţi, privirea mea, mîna mea într-un început de gest...

O lumină deschide peretele şi în lumina aceea stă cineva. S-a deschis uşa cea mare şi albă.

Mă gîndesc la Ea. O vreau aproape. O chem. Mă întorc spre ea.

Zîmbeşte celuilalt. Degetele ei sînt împletite cu ale lui.

Vreau ca individul care ne priveşte din uşă să vină la mine, să mă cheme. Nu se întîmplă aşa. Se îndreaptă spre locul unde stau Ea şi Celălalt. Se opreşte în faţa lui şi îi spune ceva.

Îmi amintesc că e acelaşi care m-a trimis pe mine să-l chem pe cel cu care vorbeşte şi care acum se ridică. O văd pe Ea că face acelaşi lucru.

- Vin şi eu, zice.

Şi eu întreb, dar uite, vedeţi, niciodată nu voi ajunge să fiu sigur că vocea care se aude acum mi-ar aparţine:

- De ce?

Şi din nou mîna mi se opreşte în începutul acela de gest.

Toţi cei care sînt în hol îşi aruncă privirile spre mine. Mă simt de parcă ar da cu pietre.

Ea îşi duce un deget la buze... taci...

Îmi amintesc că atunci El n-a zis nimic cînd Ea a venit cu mine.

Tac şi mă aşez. Iar aştept. Şi nici acum nu ştiu ce sau pe cine. Începe să mă enerveze aşteptarea asta.

▲

Cei doi s-au întors. Au buzele însîngerate.

Ea pare mirată cînd dă cu ochii de mine.

- Te-am aşteptat.

Eu sînt cel care sparge tăcerea.

Ea nu se mişcă. Începuse să-şi şteargă cu dosul palmei sîngele de pe buze şi a încremenit aşa.

Ţipă. Apoi fuge.

Pe mine nu mă chemase nimeni pe uşa aceea albă.

MONICA NICOLAU GÎNDURI SI MELCI

A fost un fel de revelaţie pentru mine - ce ştim noi, ăştia de acum, să facem? Doar copii? Nici măcar asta nu se poate spune că ştim, sau că facem. A fost ca un fel de revelaţie pentru mine cînd am citit odată povestirea cu unu', Benedict, care căzuse într-un canal şi ajunsese pe vremea lui Michelangelo. „Eu sînt Michelangelo" - i-a spus respectivul - „ştii să faci vopsele?" Şi bietul Benedict n-a putut decît să ridice din umeri... Atunci Michelangelo, scîrbit, l-a rugat pe Padre să-l ducă înapoi. Într-adevăr „înapoi" substantivul, nu „înapoi" adverbul.

O povestire realistă. Poate prea realistă. Asta m-a făcut să-mi iau ciobul meu de oglindă de pe masă şi să mă studiez. Sigur că nu mi-a plăcut ce am văzut, cum nu mi-a plăcut niciodată, dar m-am înfruntat cu cinism. Eram eu. Ochi, gură, nas, bărbie, toate împrumutate de la mama. Temporar. Restul de la tata, tot temporar. Inclusiv mîinile astea groaznice, cu pielea tare şi aspră ca o scoarţă de copac.

Dedesubt, eu. Muşchi, vene, oase, nervi, etc, etc, etc...Şi nişte suflet, nu prea mult.

În mine se sparg valurile mării, şi spumă sărată, cu nisip, îmi intră în ochi. În mine cresc brazi şi din fiecare rană a mea curge răşină. În mine *Străinul* lui Camus a fost achitat, Kafka încă mai scrie, iar copiii de la Nagasaki împăturesc încă, din hîrtie, al 1000-lea cocor dătător de speranţe. Şi totuşi trăiesc o viaţă în care nu se întîmplă nimic. De fapt cred că trăiesc într-un oraş fără cer. Pînza aia albastră, prăfuită, bătută în cuie deasupra blocului meu nu poate fi cerul; pare mai degrabă un decor prost dintr-un teatru ambulant, ori un tavan prost vopsit. Un cer de plastic, de hîrtie creponată, de pînză...

Cîteodată îmi vine să mă arunc de la etaj. Dar eu stau jos, prea jos, la 6. M-aş arunca de pe un zgîrie-nori, şi-aş vrea să cad încet, încet de tot, să simt totul. Uite-aşa, să stau relaxat, să alunec lin, să număr etajele invers, ... 88...62...37...4..., să simt vîntul, să mă văd în luciul ferestrelor, să degust plăcerea impactului cu solul. Ar fi o experienţă nemaipomenită, atît de fantastică încît nu mi-ar părea rău că nu m-aş mai ridica de jos. Cui i-ar păsa, la urma urmei?

Deunăzi am fost într-un magazin de antichităţi. Înăuntru tristeţe şi învălmăşeală; vechituri fără pretenţii. Într-un colţ zăcea aruncat, pe jumătate acoperit de faldurile bogate ale unei draperii de catifea verde smarald, un bulgăre de nisip. Un bulgăre de nisip ars, nisip topit, zgrumţuros, negru. În masa asta informă de nisip este imprimată urma cochiliei unui melc. „Probabil" - mi-am zis - „dac-o iau, nici n-o să i se observe lipsa prea curînd". De ce l-am luat, n-aş putea să spun. Poate în memoria melcului care a murit cînd nisipul se transforma parţial în sticlă. O spirală logaritmică perfectă, o curbă în spaţiu descriind revoluţii în jurul unui punct fix, o spirală ale cărei puncte de intersecţie cu o dreaptă plecată din centrul ei în progresie geometrică, pur şi simplu urma-cochiliei-unui-melc, un melc contemporan, nu un amonit sau mai ştiu eu ce fosilă.

Haiku: „Hara ga kita cokina shinbun ko-okoku". „A venit primăvara!" zice o reclamă într-un mare ziar. Autorul, Ozaki Hosai, a părăsit, la 38 de ani, o slujbă stabilă şi o familie aşişderea pentru a deveni călugăr budist vagabond şi cerşetor, dar pentru a fi mai aproape de natură. Şi multă lume mai crede şi acum că n-a meritat efortul.

Ziceam mai devreme că semăn cu mama şi cu tata, temporar. De ce temporar? Nimic nu e veşnic, nu? Dac-ar fi să mă mai nasc o dată aş vrea să fiu o piramidă egipteană, sau un templu grec, ceva care există de mii de ani şi care va mai fi alte cîteva mii, să văd oamenii prin veacuri cum se dezvoltă, cum „evoluează" de la om la maimuţă. Aş vrea să fiu ceva cît de cît veşnic, dacă n-o fi deja mare înghesuială de suflete pe-acolo.

Uite, de exemplu, mi-ar fi plăcut să trăiesc pe la anul zero. (Aleatorie chestia asta cu anul zero. Se fac încă măsurători, încă nu sînt siguri dacă datele corespund cu istoria, se pare că ar fi o diferenţă de vreo 30 şi ceva de ani, în plus ori în minus?; dac-ar fi aşa am fi încă în secolul trecut). Mi-ar fi plăcut să fiu în Bethleem atunci, pe la anul zero, în staulul acela, să fiu unul dintre magi. Ce prostie să-ţi închipui şi acum că ei l-au putut aduce Aur, Smirnă şi Tămîie. Ce să faci cu aur, smirnă şi tămîie? În magazinul de antichităţi am văzut o statuie a lui Shiva, cu o mutră zîmbitoare, tîmpă, şi cu 8 braţe. Era auriu, dar era bronz. „Da, este bronz" - m-a asigurat vînzătoarea zîmbind parcă la fel ca statuia. „Şi aici mai avem încă două reproduceri, kitsch-uri pentru cunoscători, în sticlă şi plastic. Dar dumneavoastră, desigur, ştiţi să apreciaţi o operă de artă, dacă doriţi bronzul..." Asta e! bronz, sticlă şi plastic. Imitaţie de aur, surogat de piatră, răşină sintetică. Tot ceea ce poate fi mai folositor, nu metal, nu rocă, nu sevă.

Aş vrea să fiu un film de Ray Bradbury. Păcat că l-au interzis.

Doar oglinda mea nu fuge de mine. recunosc că arăt ca deşertul Colorado, chiar şi la culcare: văi adînci, podişuri stîncoase, platouri, falii,... adică frunte, obraji, nări...

Cît de mult mi-ar place-să trăiesc în peisajul care sînt: m-aş scălda în fiecare

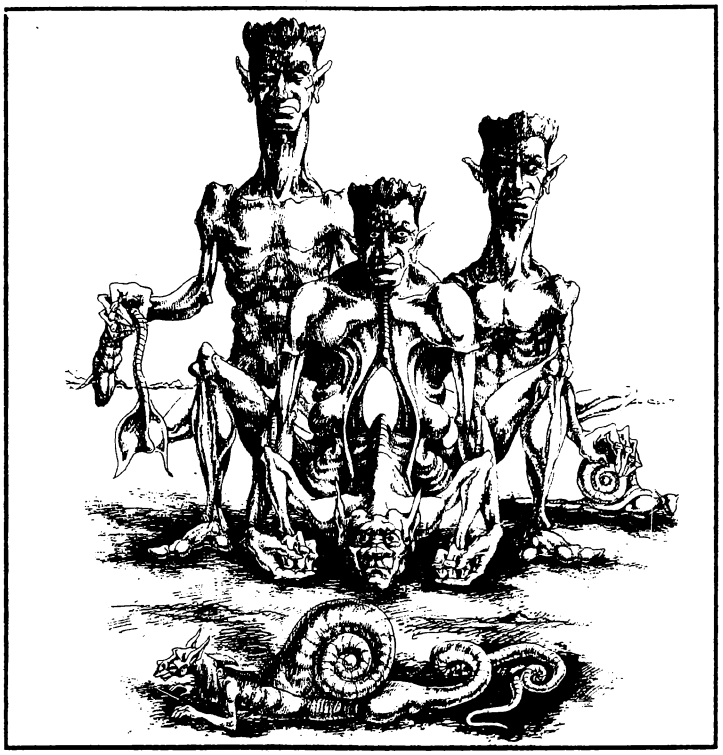

SERGIU GRAPA - DEBUT

dimineaţă în lacul meu căprui, aş urca muntele şi aş privi în vale răsăritul unui soare imaginar, aş ridica cetăţi şi aş face războaie - de unul singur -, aş avea grijă de pădure, aş planta narcise lîngă lac, aş cosi iarba, aş picta, mi-aş face casă... cîte aş mai avea de facut! Şi n-am fi decît noi doi, eu şi cu mine.

Aş vrea să trec prin oglindă, aşa, să trec un deget prin luciul oglinzii într-un alt timp, ca-n „Throught a looking glass" a lui Lewis Carroll. Să trec dincolo de oglindă, să trec acolo de unde mă privesc, undeva unde anul zero nu s-a întîmplat încă, iar melcul meu mai trăieşte, într-un loc în care Soarele apune la est şi răsare la vest, unde copacii înfloresc toamna, unde oamenii se nasc bătrîni şi mor copii, acolo unde începi viaţa ştiind totul şi mori inocent, acolo unde marea se naşte din ţărm iar piersicile miros a zăpadă, în locul unde nu există lacrimi şi nu ai nevoie de cuvinte, acolo unde ceasul nu are limbi şi ticăie doar din obişnuinţă, greu, clefăind timp, unde numai un înger de zăpadă să mă deranjeze din plictiseala mea.

Mă privesc de o bucată de timp şi nu ştiu de care parte a oglinzii sînt, care din noi doi sînt eu. De fapt nici nu ştiu dacă ceea ce văd sînt chiar eu; văd ceva care seamănă cu descrierile altora despre mine. Dar nu am curaj să las oglinda din mînă - mă tem că aş rămîne prea singur. Şi totuşi văd, cu coada ochiului, aici, lîngă mine, cum un melc în kimono serveşte ceaiul unei statuete aurii cu mai multe braţe, şi un înger cu aripi de zăpadă, îmbrăcat într-o robă de catifea verde smarald, mă îndeamnă răbdător să las geamul din mînă, că nu mai e nimic de făcut.

EXTRATERESTRII CARE ŞTIAU TOTUL, DAR ABSOLUT TOTUL

Stăteam la birou, citind un raport despre situaţia pelicanului cafeniu, cînd secretarul de stat dădu buzna înăuntru.

– Domnule Preşedinte, spuse el, cu ochii măriţi, *au sosit extratereştrii!*

Chiar aşa: *„Au sosit extratereştrii!"* De parcă eu aş fi avut vreo idee ce să fac cu ei.

– Înţeleg, am zis.

Am învăţat de la începutul primului mandat că *„Înţeleg"* este unul dintre cele mai sigure şi mai folositoare comentarii pe care le puteam face în orice situaţie. Cînd spuneam *„Înţeleg"*, indicam că digeram ştirile şi aşteptam inteligent şi calm alte informaţii. Asta trimitea mingea înapoi în terenul consilierilor mei. M-am uitat răbdător la secretarul de stat. Îmi pregătisem pe deplin următoarea replică, în cazul în care el nu mai avea nimic de adăugat. Următoarea mea replică avea să fie: *„Ei, bine?"* Asta avea să indice că eram călare pe situaţie, dar că nu puteam să iau o hotărîre executivă fără suficiente informaţii, şi că ar fi trebuit să ştie mai bine că nu are dreptul să dea buzna în Biroul Oval fără aceste informaţii. D-asta aveam protocol; d-asta aveam canale adecvate; d-asta aveam consilieri. Cetăţenii de afară nu vroiau să iau hotărîri fără date suficiente. Dacă secretarul n-avea nimic să-mi spună, n-ar fi trebuit să năvălească înăuntru aşa. L-am mai privit o vreme.

– Ei, bine? am întrebat în cele din urmă.

– Pe momemt asta-i tot ce cunoaştem, răspunse el jenat.

Cîteva clipe m-am uitat la el cu severitate, cîştigînd cîteva puncte în vreme ce el stătea acolo tulburat din cale afară. L-am concediat şi m-am întors la raportul asupra pelicanului. Eu n-aveam să mă tulbur. Mă puteam gîndi doar la un singur preşedinte din ultima perioadă de timp care a făcut asta la birou, şi ştim cu toţii ce i s-a întîmplat. Cînd secretarul de stat închise uşa după el, am zîmbit. Pînă la urmă extratereştrii aveau să fie o problemă nasoală de tot, dar deocamdată nu era problema mea. Aveam un pic de timp.

Însă am descoperit că nu-mi puteam concentra atenţia cu adevărat asupra problemei pelicanilor. Chiar şi preşedintele Statelor Unite posedă ceva imaginaţie, şi, dacă secretarul de stat avea dreptate, în foarte puţin timp urma să mă confrunt cu extratereştrii ăştia. Citisem poveşti despre extratereştrii cînd eram puşti, văzusem tot soiul de extratereştrii la cinema sau la televiziune, însă ăştia erau primii care se opriseră să stăm la taclale. Ei, bine, nuaveam să fiu cel dintîi preşedinte american care să se facă de rîs în faţa unor oaspeţi de pe altă lume! Aveam să mă informez. Am telefonat la secretarul apărării.

– Trebuie să avem nişte planuri pentru întîmplări precum asta! i-am zis. Avem planuri pentru orice altă situaţie posibilă.

Asta era adevărat; Departamentul Apărării deţine scenarii pentru evenimente bizare precum ascensiunea unui regim fascist imperialist în Liechtenstein sau secarea spontană a zăcămintelor de seleniu din

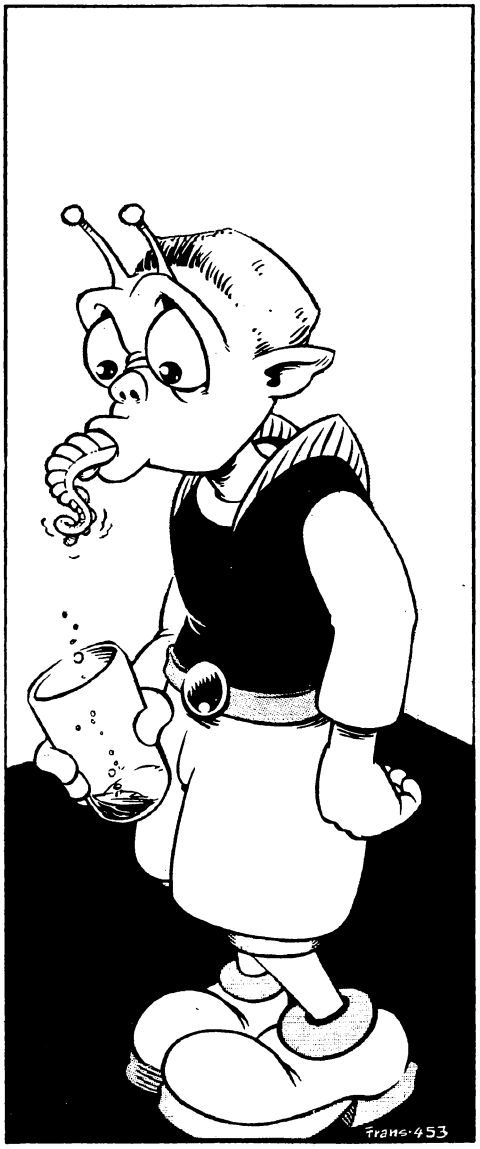

întreaga lume.

– O secundă, Domnule Preşedinte, spuse secretarul.

L-am putut auzi vorbind în şoaptă cu altcineva. Am rămas cu telefonul în mînă şi m-am uitat pe fereastră. Prin preajmă fugeau isteric mulţimi de oameni. Probabil din cauza extratereştrilor.

– Domnule Preşedinte? se auzi vocea secretarului apărării. Îl am aici pe unul dintre extratereştrii şi el sugerează să folosim acelaşi plan pe care l-a folosit şi Preşedintele Eisenhower.

Mi-am închis ochii şi am suspinat. Uram cînd ziceau chestii ca asta. Voiam informaţii, iar ei îmi spuneau lucrurile astea ştiind că va trebui să pun alte patru-cinci întrebări doar ca să înţeleg răspunsul la prima.

– Ai un extraterestru cu tine? am întrebat cu o şoaptă destul de plăcută.

– Da, domnule. Ei preferă să nu fie numiţi *„Extratereştrii"*. Îmi spune că-i un „nuhp".

– Mulţumesc, Luis. Ia zi, de ce tu ai un extra... De ce tu ai un nuhp şi eu nu?

Luis îi şopti întrebarea nuhpului său.

– Zice că deoarece au vrut să meargă prin canalele adecvate. Au învăţat toate astea de la Preşedintele Eisenhower.

– Foarte bine, Luis.

Chestia asta urma să-mi mănînce toată ziua, puteam să-mi dau seama foarte bine, şi aveam o şedinţă de pozat cu nepoata lui Mick Jagger.

– A doua întrebare a mea, Luis, este ce dracu vrea să spună prin *„acelaşi plan pe care l-a folosit şi Preşedintele Eisenhower?*

Altă consultare pe şuşotite.

– Zice că nu-i prima oară cînd nuhpii au aterizat pe Pămînt. O navă-cercetaş cu doi nuhpi la bord a aterizat la baza *Air Force* din Edwards în 1954. Cei doi nuhpi s-au întîlnit cu Preşedintele Eisenhower. Aparent a fost o întîlnire foarte cordială şi Preşedintele i-a impresionat pe nuhpi prin imaginea sa de domn bătrîn, cald şi sincer. Chiar de atunci au plănuit să revină pe Pămînt, însă au fost foarte ocupaţi, cu una cu alta.

Preşedintele Eisenhower le-a cerut nuhpilor să nu-şi facă cunoscută prezenţa printre pămînteni pînă ce guvernul nu hotăra cum să controleze isteria inevitabilă. Bănuiala mea este că guvernul n-a rezolvat niciodată asta, şi cînd nuhpii au plecat, chestiunea a mai fost studiată o vreme şi apoi clasată. Odată cu trecerea anilor, oamenii conştienţi că prima întîlnire s-a produs au devenit din ce în ce mai puţini. Acum nuhpii s-au întors în număr mare, aşteptîndu-se ca noi să fi pregătit populaţia. Nu-i vina lor că noi n-am făcut-o. Pur şi simplu au considerat că vor fi cu siguranţă bineveniţi.

– Îhî, am zis.

Asta era declaraţia mea obişnuită cînd nu ştiam ce să mai spun.

– Asigură-i că într-adevăr sînt bineveniţi. Nu cred că studiul făcut în timpul administraţiei Eisenhower a fost dus la bun sfîrşit. Nu cred că există cu adevărat un plan pentru informarea publicului larg.

– Din nefericire, Domnule Preşedinte, aşa pare să stea situaţia.

– Îhî.

Aşa-s republicanii, am gîndit.

– Întreabă-l pe nuhpul tău ceva din partea mea, Luis! Întreabă-l dacă ştie ce i-au spus lui Eisenhower. Trebuie că sunt plini de înţelepciune cosmică. Poate că are nişte idei în legătură cu felul cum ar trebui să abordăm această situaţie.

Altă pauză.

– Domnule Preşedinte, spune că tot ce-au discutat cu domnul Eisenhower a fost despre golf. L-au ajutat să-şi corecteze lovitura scurtă. Dar hotărît lucru, sînt plini de înţelepciune. Ştiu tot felul de lucruri. Nuhpul meu - îl cheamă Hurv - zice că ar fi foarte fericiţi să vă dea sfaturi.

– Spune-i că le sînt recunoscători, Luis. Nu pot trimite pe cineva să se întîlnească cu mine în, să zicem, o jumătate de oră?

– În acest moment trei nuhpi sînt în drum spre Biroul Oval. Unul dintre ei este conducătorul expediţiei, iar altul căpitanul navei-mamă.

– Navă-mamă? am întrebat.

– N-aţi văzut-o? Au parcat-o pe Mall. Le pare rău de ce i-au făcut Monumentului

Washington. Spun că o se ocupe de el mîine.

Brusc m-am cutremurat şi am aşezat receptorul în furcă. Mi-am chemat secretara.

– Vor sosi trei...

– Sînt aici, Domnule Preşedinte.

Am suspinat.

– Trimite-i înăuntru.

Şi aşa m-am întîlnit cu nuhpii. Exact ca şi preşedintele Eisenhower. Erau o rasă frumoasă. Şi fermecătoare, de asemenea. Zîmbiră, dădură mîna cu mine şi sugerară să fie făcute fotografii ale acestui moment istoric, aşa că am chemat presa. Şi apoi a trebuit să mă arunc în cea mai importantă întîlnire diplomatică din întreaga mea carieră politică. Le-am urat nuhpilor bun venit pe Pămînt.

– Bun venit pe Pămînt, am spus, şi bun venit în Statele Unite!

– Mulţumim, răspunse nuhpul pe care aveam să ajung să-l cunosc sub numele de Pleen. Ne bucurăm că sîntem aici.

– Cît timp plănuiţi să staţi cu noi?

M-am urît după ce am spus asta, în faţa oamenilor de la Associated Press, UPI şi celelalte reţele de actualităţi. O spusesem de parcă eram un recepţioner de la Holiday Inn.

– Nu ştim exact, zise Pleen. Nu trebuie să ne întoarcem la muncă decît de luni într-o săptămînă.

– Îhî, am făcut eu.

Apoi doar am pozat pentru ziare şi mi-am ţinut gura închisă. N-aveam să mai scot vreo nenorocită de vorbă pînă ce consilierii mei nu apăreau şi începeau să mă sfătuiască.

Bineînţeles, oamenii intrară în panică. Pleen îmi spusese să mă aştept la asta, însă îmi dădusem şi eu seama. Văzusem prea multe filme despre vizitatorii din spaţiu. Uneori, ei veneau cu un mesaj de pace şi de frăţie universală şi cu exact informaţia tainică după care omenirea rîvnise de mii de ani. Totuşi, pentru că efectele vizuale erau mai bune, mult mai adesea extratereştrii veneau să ne înrobească şi să ne ucidă. Şi astfel, cînd au sosit nuhpii, toată lumea era pregătită să-i urască. Oamenii nu se încredeau în înfăţişările lor cuminţi. Oamenii erau suspicioşi faţă de bunele lor maniere şi de îmbrăcămintea lor sobră, aleasă cu gust. Cînd nuhpii s-au oferit să ne rezolve toate problemele, am spus într-un glas:

- Bine, rezolvaţi-le... dar care-i preţul?

În acea primă săptămînă, Pleen şi cu mine am petrecut mult timp împreună, încercînd doar să ne cunoaştem unul pe altul şi să înţelegem ce voia fiecare. L-am invitat pe el, pe Comandantul Toag şi pe ceilalţi nuhpi barosani la o recepţie la Casa Albă. Am avut un cor bisericesc din Alabama ce a cîntat muzică gospel, o orchestră a unui liceu din Michigan ce a prezentat o suită de cîntece de luptă dintre cele mai preferate, nişte clone talentate ale vedetelor originale, ce au recreat nostalgic grupul *Steve and Eydie Experience,* o trupă de improvizaţie comică din Los Angeles sau de Dumnezeu ştie unde şi Filarmonica din New York sub bagheta unei fetiţe geniale, în vîrstă de 12 ani. Au cîntat Simfonia a IX-a de Beethoven, încercînd să-i impresioneze pe nuhpi cu minunata cultură pămînteană.

Lui Pleen îi plăcu foarte mult.

– Oamenii sînt la fel de diverşi în modalităţile de exprimare a bucuriei ca şi noi, nuhpii, rosti el, aplaudînd viguros. Sîntem foarte ataşaţi de muzica umană. Credem că Beethoven a compus unele dintre cele mai frumoase melodii pe care le-am auzit vreodată, oriunde în călătoriile noastre galactice.

Am zîmbit.

– Sîntem cu toţii foarte bucuroşi să aflăm acest lucru.

– Cu toate acestea, Simfonia a IX-a sigur nu este cea mai bună dintre lucrările lui.

M-am oprit din aplaudat.

– Pardon?

Plenn îmi oferi un zîmbet graţios.

– Printre noi este binecunoscut faptul că cea mai bună compoziţie a lui Beethoven este Concertul pentru pian Nr.5 în Mi-bemol major.

Am răsuflat uşurat.

– Bineînţeles, asta-i o chestiune de opinie. Poate după standardele nuhpilor...

– Ah, nu, se grăbi Pleen să mă asigure, gustul nu intră deloc în asta. Concertul Nr.5 este cea mai bună piesă a lui Beethoven, potrivit unor principii critice foarte riguroase şi bine definite. Şi chiar şi această bucată drăguţă nu-i absolut deloc cea mai bună lucrare muzicală produsă de umanitate.

M-am simţit doar un pic năucit. Ce putea acest nuhp, care venise de pe vreo planetă ciudată, aflată la vreo depărtare pe care doar Dumnezeu o cunoaşte, dintr-o societate fără nici cea mai mică legătură cu moştenirea sau cultura noastră, ei bine, ce putea acest nuhp să ştie despre ce stîrnea Simfonia a IX-a de Beethoven în sufletul uman?

– Ia, spune-mi atunci, Pleen, am zis pe vocea mea mieroasă, care este cea mai bună compoziţie muzicală a oamenilor?

– Partitura din filmul Ben-Hur, scrisă de Miklos Rozna, rosti el simplu.

Ce puteam face decît să încuviinţez din cap, în tăcere? Nu merita să declanşez un incident interplanetar.

Astfel, din teamă, reacţia noastră faţă de nuhpi se preschimbă în neîncredere. Aşteptam să-şi prezinte adevăratele personalităţi; aşteptam că măştile plăcute să cadă şi să ni se arate adevărate chipuri de coşmar pe care le bănuiam cu toţii că se ascund dedesubt. Nuhpii n-au plecat acasă de luni într-o săptămînă. Le plăcea Pămîntul şi le plăceau oamenii. Hotărîră să mai stea o vreme. Le-am vorbit despre noi şi despre secolele noastre de necazuri, iar ei menţionară în felul lor nonşalant că se puteau îngriji de cîteva lucruşoare, că puteau face nişte modificări mici, şi astfel viaţa avea să fie mult mai bună pentru orice creatură de pe Pămînt. Nu doreau nimic în schimb. Doreau să ne ofere aceste lucruri ca mulţumire pentru ospitalitatea noastră: pentru că-i lăsasem să-şi parcheze navamamă pe Mall şi pentru toate reaprovizionările cu cafea pe care le primeau gratuit pretutindeni pe Pămînt. Noi am ezitat, însă vanitatea şi lăcomia au învins pînă la urmă.

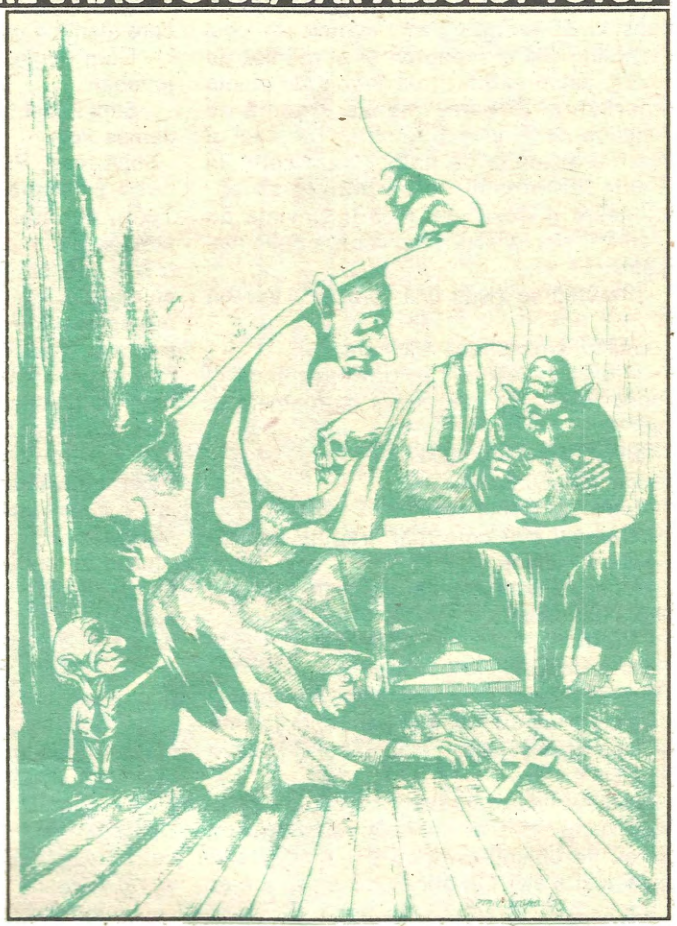

GRAFICĂ - SERGIU GRAPA

– Daţi-i drumul! am spus. Faceţi deşerturile noastre să înflorească! Hai, puneţi capăt războiului, sărăciei şi bolii! Arătaţi-ne douăzeci de lucruri noi şi interesante pe care să le facem cu deşeurile! Chemaţi-ne cînd aţi terminat!

Frica se preschimbă în neîncredere, însă curînd neîncrederea se preschimbă în speranţă. Nimic de zis, nuhpii făcură deşerturile să înflorească. Cerură patru luni. Noi am fost absolut de acord să le dăm cît timp voiau. Înconjurară cu un gard înalt tot Namibul şi nu voiau să lase pe nimeni să privească ce făceau. Patru luni mai tîrziu, dădură un coctail mare şi invitară toată lumea să vadă ce realizaseră. L-am trimis pe secretarul de stat ca reprezentantul meu personal. Acesta se întoarse cu nişte

veşti minunate: vastul deşert fusese transformat într-un miracol botanic. În locul nisipului mort şi monoton şi al mărilor de pietriş, acum existau mile întregi de plante înfloritoare. Firește, imensa grădină nu conţinea nimic alceva decît nalbe, zeci şi zeci de milioane de nalbe. I-am spus lui Pleen că oamenii de pe pămînt se aşteptaseră la ceva mai mult în privinţa diversităţii, şi în acelaşi timp la ceva puţin mai practic.

– Ce vreţi să ziceţi prin *„practic"*? întrebă el.

– Ştii tu, am răspuns. Mîncare.

– Nu vă faceţi griji în privinţa mîncării, spuse Pleen. Ne vom îngriji de foamete în curînd.

– Bine, bine. Dar nalbe?

– Ce-i rău cu nalbele?

– Nimic, am recunoscut.

– Nalbele sînt cele mai drăguţe flori ce cresc pe Pămînt.

– Unor oameni le plac orhideele, am zis. Altora trandafirii.

– Nu, rosti Pleen ferm. Nalbele sînt cele mai frumoase. Nu te păcălesc.

Şi astfel le-am mulţumit nuhpilor pentru o Namibie plină cu nalbe şi i-am oprit înainte să facă acelaşi lucru şi cu Sahara, Mojave şi Gobi.

Per total, tuturor oamenilor începură să le placă nuhpii, deşi acestora le trebui doar un pic să se obişnuiască cu situaţia. Aveau opinii foarte clare în orice problemă, şi n-ar fi admis nici în ruptul capului că sînt doar opinii. Cînd un nuhp vorbea, era condus de un imperativ categoric care-l făcea să vadă totul doar în alb şi negru, fără nuanţe intermediare. *Nalbele erau cele mai frumoase flori. Alexandre Dumas era cel mai mare romancier. Azuriul era cea mai drăguţă culoare. Melancolia era cel mai înălţător sentiment. Grand Hotel era cel mai important film. Cea mai bună maşină construită cîndva era Chevy Bel Air 1959, însă trebuia să fie albă cu garnituri cromate.* Şi nu exista loc de discuţii: nuhpii făceau aceste declaraţii cu forţa revelaţiei divine.

Odată l-am întrebat pe Pleen despre instituţia preşedinţiei americane. L-am întrebat care era, după părerea nuhpilor, cel mai bun preşedinte din istoria noastră. Într-un fel mă simţeam ca Regina cea Rea din *„Albă ca zăpada". Oglindă, oglinjoară, care-i cel mai bun din ţară?* Nu credeam că Pleen va spune că eu eram cel mai bun preşedinte, însă inima mea bătu nebuneşte cît timp am aşteptat răspunsul; nu se ştie niciodată, nu? Să fiu cinstit, mă aşteptanm să spună *Washington, Lincoln, Roosevelt* sau *Akiwara.* Răspunsul lui mă surprinse: *JAMES K. POLK.*

– *Polk?* am întrebat.

Nici nu eram sigur că pot recunoaşte portretul lui Polk.

– Nu-i cel mai cunoscut, zise Pleen, însă a fost un preşedinte onest, chiar dacă neinteresant. A condus ţara în timpul Războiului Mexican şi a adăugat o bucată mare de teritoriu Statelor Unite. Şi-a văzut fiecare coltişor din programul său devenit lege. A fost un om bun şi muncitor, care merită o reputaţie mai bună.

– Cum rămîne cu Thomas Jefferson? am întrebat.

– Şi el a fost O.K., dar nu-i de mărimea lui James Polk.

Soţia mea, Prima Doamnă, deveni foarte bună prietenă cu soţia Comandantului Toag, al cărei nume era Doim. Mergeau adesea la cumpărături împreună, iar Doim îi făcea sugestii Primei Doamne în legătură cu moda şi îngrijirea părului. Doim îi spunea nevestei mele ce camere din Casa Albă trebuiau redecorate şi ce acte de caritate meritau sprijinul oficial. Doim fu cea care negocie contractul pentru memoriile Primei Doamne şi tot Doim îi prezentă soţiei mele brînza topită Philadelphia, una dintre trataţiile favorite ale nuhpilor *(deşi socoteau că cea mai bună bucătărie este cea mexico-texană).*

Într-o zi, soţia mea şi Doim luau prînzul împreună. Stăteau la o masă mică, într-un restaurant şic din Washington, cu vreo douăzeci de oameni din Serviciul Secret şi de agenţi de securitate nuhpi ascunşi printre clienţi.

– Am observat că, din săptămînă în săptămînă, par să fie mai mulţi nuhpi în Washington, spuse Prima Doamnă.

– Da, zise Doim, noi nave-mamă sosesc zilnic. Credem că pămîntul este una dintre cele mai plăcute planete pe care le-am vizitat vreodată.

– Sîntem bucuroşi să vă avem printre noi, spuse soţia mea, şi se pare că oamenii au reuşit să treacă peste temerile iniţiale.

– Nalbele au facut-o, spuse Doim.

– Cred că aşa este. Cîţi de mulţi nuhpi se găsesc pe pămînt la momentul actual?

– Aş zice că vreo cinci-şase milioane.

Prima Doamă fu uimită.

– N-am crezut că sînt atît de mulţi.

Doim rîse.

– Nu sîntem doar aici, în America, ştii bine. Sîntem peste tot. Realmente ne place Pămîntul. Deşi, firește, Pămîntul nu este absolut cea mai bună planetă. Casa noastră, Nupworld, este încă Number One; dar cu siguranţă că Pămîntul ar intra în orice Top Ten.

– Îhî. *(Soţia mea învăţase multe şmecherii oratorice de la mine).*

– D-asta sîntem atît de bucuroşi să vă ajutăm să vă înfrumuseţaţi şi să vă modernizaţi lumea!

– Nalbele sînt drăguţe, spuse prima Doamnă. Dar cînd o să atacaţi adevărate probleme vitale?

– Nu-ţi face griji din pricina asta, zise Doim, îndreptîndu-şi atenţia către salata cu brînză de vaci.

– Cînd o să vă ocupaţi de foametea mondială?

– În curînd. Nu-ţi face griji.

– De decăderea urbană?

– În curînd.

– De inumanitatea omului faţă de om?

Doim îi aruncă soţiei mele o privire iritată.

– N-avem nici măcar şase luni de cînd sîntem aici. Ce vrei, miracole? Deja am făcut mai multe decît a realizat soţul tău în primul mandat!

– Nalbe, murmură Prima Doamnă.

– Te-am auzit, rosti Doim. Restul universului pur şi simplu adoră nalbele. Nu avem ce face dacă oamenii n-au gust.

Îşi terminară prînzul în tăcere, iar soţia mea se întoarse la Casa Albă fierbînd de mînie.

În aceiaşi săptămînă, unul dintre consilierii mei îmi arătă o scrisoare care fusese trimisă de un tînăr din New Mexico. Cîţiva nuhpi se mutaseră într-un apartament aflat chiar lîngă al lui şi începuseră să-l sfătuiască în legătură cu cele mai bune posibilităţi de investiţii *(măşti respiratorii urbane)*, cu cele mai bune materiale şi culori pe care să le poarte ca să-şi scoată în evidenţă pigmentaţia, cu cel mai bun holosistem de pe piaţă *(Esmeraldas F-64 cu ecrane Libertadas hexfazate şi solipsizer cu argon Roy Challanger)*, cu cel mai bun loc de unde să privească amurgurile *(restaurantul rotitor din vîrful clădirii Weywehauser din Yellowstone City)*, cu cele mai bune vinuri *(prea multe pentru a fi enumerate - trimiteţi un plic timbrat pentru listă)* şi cu care femeie dintre cele două cu care se întîlnea să se căsătorească *(Candy Marie Esterhazy). „Domnule Preşedinte, spunea tînărul tulburat, îmi dau seama că trebuie să fim gazde bune pentru binefăcătorii noştri din spaţiu, însă am anumite dificultăţi în a-mi păstra cumpătul. Cu siguranţă, nuhpii sînt bine informaţi şi vor să împartă beneficiile înţelepciunii lor cu alţii, dar nici măcar nu aşteaptă să fie rugaţi. Dacă ar fi fost oameni, făpturi omeneşti obişnuite precum cele care au locuit lîngă mine înainte, de mult i-aş fi pocnit la felinare.*

Vă rog, sfătuiţi-mă! Şi repede: vineri vor să mă ducă în oraş ca să alegem un inel de logodnă şi o mobilă nouă pentru camera de zi. Iar eu nici măcar nu vreau o mobilă nouă".

Luis, secretarul apărării, vorbi cu Hurv despre scopurile finale ale nuhpilor.

– Noi n-avem nici un scop, spuse acesta. Pur şi simplu o luăm domol.

– Atunci de ce aţi venit pe pămînt?

– Voi de ce mergeţi la bowling?

– Eu nu merg la bowling!

– Ar trebui să mergi, spuse Hurv. Bowlingul este cel mai plăcut lucru pe care îl poate face o persoană.

– Cum rămîne sexul?

– Bowlingul este chiar sex! Bowlingul este o formă simbolică de raport sexual, cu excepţia faptului că nu trebuie să te îngrijeşti de sentimentele celeilalte persoane. Bowlingul este ceea ce-au căutat oamenii vreme de milenii: sex fără cea mai mică responsabilitate. Este distilarea absolută a esenţei sexului. Bowlingul înseamnă sex fără teamă sau ruşine.

– Bowlingul înseamnă sex fără plăcere, replică Luis.

Urmă un scurt moment de liniște.

– Vrei să spui, rosti Hurv, că atunci cînd arunci mingea exact pe traiectorie şi vezi

toate acele popice explodînd pe pistă, n-ai orgasm?

– Nu, răspunse Luis.

– Atunci, asta-i problema ta. Nu pot să te ajut, va trebui să consulţi un medic. Este evident că acest subiect te jeneazâ. Să discutăm despre altceva.

– De acord, spuse Luis arţăgos. Cînd vom primi adevărate beneficii ale superiorităţii voastre tehnologice? Cînd ne veţi deschide calea spre secretele finale ale atomului? Cînd veţi elibera omenirea de muncile grele?

– Cum adică „superioritate tehnologică?" întrebă Hurv.

– Credeam că la bordul navelor voastre se găsesc minunăţii ştiinţifice dincolo de închipuirea noastră!

– Nu-i aşa cum crezi. Nici măcar nu sîntem la fel de avansaţi ca voi, cei de pe Pămînt. Am învăţat o sumedenie de lucruri minunate de cînd sîntem aici.

– Ce...?

Luis nu-şi putea imagina ce încerca Hurv să spună.

– N-avem nimic precum extraordinarele voastre cipuri din siliciu. Mai mult chiar, n-am inventat niciodată ceva compatibil cu tranzistorul. Ştii de ce navele noastre sînt atît de mari?

– Doamne Dumnezeule...

– Aşa e, zise Hurv, lămpi. Toate navele noastre cosmice merg pe lămpi. Ocupă al naibii de mult spaţiu. Şi se ard. Ştii cît timp ia să găseşti afurisita de lampă cînd se arde? Aminteşte-ţi cum oamenii se cărau cu genţi întregi de la televizoarele lor pînă la magazine ca să folosească bancul de verificare. Gîndeşte-te cum este să munceşti la asta cînd ai de-a face cu ceva de mărimea navelor-mamă ale noastre. Nu putem să ne aruncăm în spaţiu cînd avem chef. Mai întîi trebuie să lăsăm nava să se încălzească. Trebuie să răsuceşti cheia şi să faci hardughia să se încălzească cîteva minute, şi abia după aceea poţi să te arunci în spaţiu. E nasol de tot.

– Nu înţeleg, spuse Luis buimăcit. Dacă tehnologia voastră este atît de înapoiată, cum de-aţi ajuns aici? Dacă sîntem atît de mult înaintea voastră, noi ar fi trebuit să vă descoperim planeta, nu invers!

Hurv rîse înţelegător.

– Nu te lăuda singur, Luis. Doar pentru că electronica voastră e mai bună decît a noastră, nu înseamnă că ne sînteţi neapărat superiori în toate privinţele. Uite, imaginează-ţi că voi sînteţi un om în Los Angeles, cu un Trujillo nou-nouţ, iar noi un nuhp în New York cu un Ford nenorocit. Amîndoi indivizii pornesc spre St. Louis. Acum, tipul cu trujillo merge cu 120 pe autostradă, iar cel cu Fordul se tîrăşte cu 55; dar omul se opreşte în Vegas şi îşi pune banii de benzină la masa de blackjack, iar nuhpul cel mic şi hotărît merge zi şi noapte pînă ce îşi atinge ţelul. Este doar o chestiune de intelect superior şi de voinţă. Oamenii voştri vorbesc mult despre ajunsul la stele, dar continuaţi să vă băgaţi banii în alte proiecte, precum războiul, muzica populară, reuniunile atletice internaţionale şi reînvierea unor mode din deceniile trecute. Dacă voiaţi să ajungeţi în spaţiu, pînă acum aţi fi făcut-o.

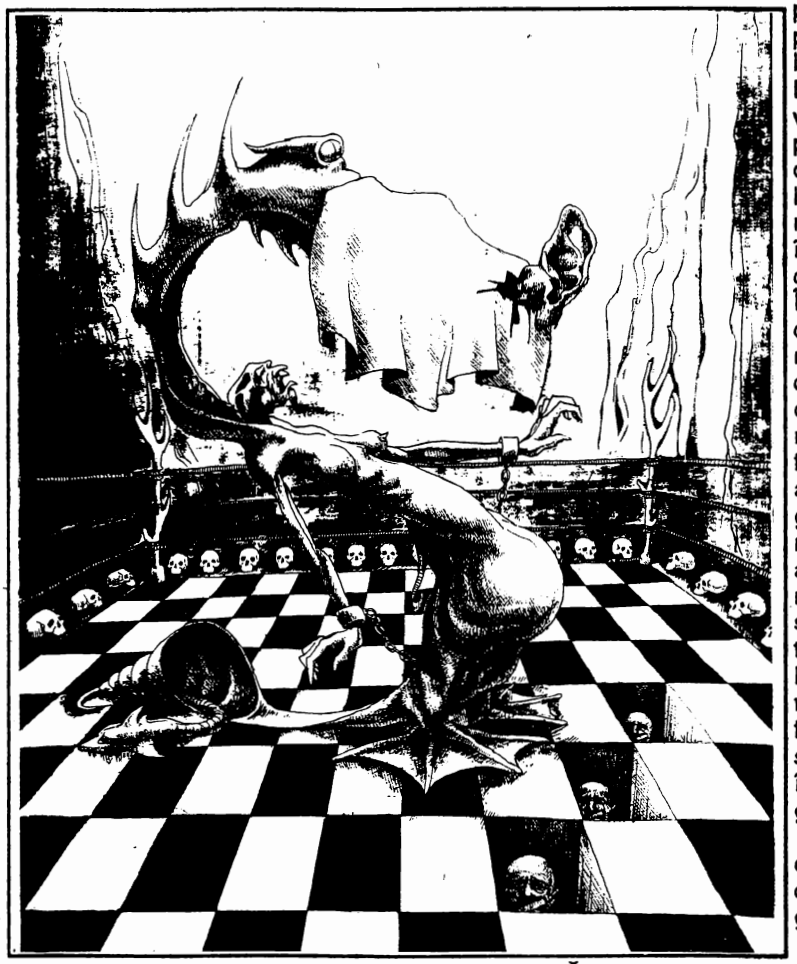

GRAFICĂ - SERGIU GRAPĂ

– Dar chiar vrem să ajungem!

– Atunci vă vom ajuta. Vă vom oferi secretele. Şi voi puteţi să explicaţi inginerilor noştri electronica voastră. Împreună vom construi nave noi şi minunate care vor deschide universul atît oamenilor, cît şi nuhpilor.

Luis expiră zgomotos.

– Mie îmi convine, spuse mai apoi.

Toată lumea fu de acord că treaba asta părea mai bună decît chestia cu nalbele. Speram cu toţii că ne vom putea abţine să nu le tragem un şut în fundul lor colectiv pînă ce aveam să culegem rezultatele promisiunii.

Pe cînd eram la colegiu, tovarăşul meu de cameră din anul al doilea era un tip înalt şi sfrijit pe nume Barry Rintz. Barry avea o claie de păr negru, ondulat şi nepieptănat şi un chip ascuţit ce semăna cu o faţă normală şi frumoasă pe care se stătuse şi care fusese plisată la mijloc. Privea chiorîş, dar nu c-ar fi avut vreun defect de vedere, ci pentru că voia să dea impresia că evaluează constant lumea. Şi într-adevăr o făcea. Barry putea să-ţi spună valoarea adevărată şi cea de pe piaţă a oricărui obiect de care ţi se întîmpla să te loveşti. Într-un weekend cu meci de football aveam o întîlnire cu două fete de la alt colegiu din acelaşi oraş. Înaintea jocului, ne-am întîlnit cu fetele şi le-am dus la muzeul de artă al universităţii, care era foarte mare şi deţinea o colecţie impresionantă. Eu şi partenera mea, o fată drăguţă pe nume Brigid, am hoinărit din galerie în galerie, remarcînd că gusturile noastre în artă erau foarte asemănătoare. Amîndoi eram morţi după impresionişti şi suprarealişti. Erau vreo două tablouaşe de Renoir pe care le-am admirat aproape jumătate de oră, iar apoi am făcut o grămadă de glume studenţeşti despre ce se întîmpla în picturile lui Magritte, Dali şi de Chirico.

Barry şi partenera lui, Dixie, dădură accidental peste noi cînd treceam cu toţii prin galeria cu sculpturi.

– Jos se găseşte un Seurant extraordinar, îi spuse Brigid prietenei sale.

– Seurant, spuse Barry.

În vocea lui se simţea multă neîncredere amuzată.

– Mie îmi place Seurant, zise Dixie.

– Bineînţeles, spuse Barry, Seurant nu-i realmente rău.

– Ce vrei să spui prin asta?

– Îl ştiţi pe F.E. Church? întrebă el

– Pe cine? am sărit eu.

– Veniţi pe aici!

Literalmente ne-a tîrît pînă la o galerie de pictură americană. F.E. Church era un peisagist american remarcabil (1826-1900) care realizase o luminaţie uimitoare, minunată în lucrările sale.

– Priviţi acea lumină! ţipă Barry. Priviţi acel spaţiu! Priviţi acel aer!

Brigid îi aruncă o privire lui Dixie.

– Să vedem acel aer? şopti ea.

Era o pictură bună şi toţi am fost de acord cu asta, însă Barry era insistent. F.E. Church era cel mai mare artist din istoria Americii şi unul dintre cei mai buni pe care îi cunoscuse lumea.

– Îl plasez în aceeaşi categorie cu Van Dyck şi Canaletto, spuse Barry.

– Canaletto? întrebă Dixie. Cel care a realizat toate acele tablouri ale Veneţiei?

– Acele ceruri! murmură Barry în extaz. Pe chip avea expresia beată a voluptăţii satisfăcute.

– Unor oameni le plac tablourile cu căţeluşi sau femei despuiate, am

încercat eu. Lui Barry îi plac lumina şi aerul.

Am părăsit muzeul şi am luat prînzul. Barry ne spuse care lucruri din meniu meritau să fie comandate şi care lucruri erau o monstruozitate. Ne făcu pe toţi să bem o bere obscură, importată din Ecuador. Pentru Barry lumea se împărţea în capodopere şi monstruozităţi. Asta îi făcea viaţa mai simplă, cu excepţia faptului că niciodată nu reuşea să înţeleagă de ce prietenii săi nu puteau face această diferenţiere.

La meciul de football, Barry compară linia noastră de fundaşi cu Linia Anului. Îl compară pe vîrful celeilalte echipe cu Ngoc Van Ving. Compară spectacolul din pauza de la jumătatea meciului cu fanfara Statului Ohio. Înainte de sfîrşitul celui de-al treilea sfert, îmi era foarte evident că Barry urma să n-aibă absolut deloc noroc cu Dixie. Înainte să intre în ultimul sfert, Brigit şi cu mine făceam planuri pe şoptite să scăpăm de ceilalţi doi cît mai repede şi să ne furişăm undeva singuri. Dixie probabil că avea să găsească vreo scuză ca să ia autobuzul spre dormitorul ei înainte de ora cinei. Ca de obicei, Barry avea să-şi petreacă seara în camera noastră, citind *Cursa Prezidenţială 1996.*

Cu alte ocazii Barry avea să-mi ţină prelegeri pe subiecte diverse, precum literatura americană (cel mai bun poet era Edwin Arlington Robinson, cel mai bun romancier James T. Farrell) animalele (singurul animal de casă potrivit era setterul auriu), îmbrăcămintea (îmbrăcat în orice în afară de o haină bleumarin şi pantaloni gri un bărbat căuta necazul cu lumînarea), şi chiar hobby-urile (Barry colecţiona decoraţii militare din Rusia ţaristă; n-a mai vorbit cu mine cîteva zile după ce i-am mărturisit că tatăl meu colecţiona sîrmă ghimpată).

Barry era o comoară de informaţii. În campus era arbitrul bunului gust. Toţi ştiau că Barry este omul pe care să-l întrebi.

Dar nimeni n-o făcea niciodată. Cu toţii îi uram aerele. Înainte de sfîrşitul primului semestru m-am mutat din acel dormitor. Evitat, singur şi amărît, Barry Rintz a sfîrşit într-un liceu din Ames, Iowa, pe post de consilier cu îndrumarea elevilor. Slujba era absolut perfectă pentru el; puţini oameni erau atît de norocoşi în găsirea unei cariere.

Dacă n-aş fi ştiut mai bine, aş fi putut crede că Barry fusese spionul iniţial al nuhpilor.

După un an de şedere pe Pămînt, nuhpii ne oferiră darul transportului interstelar. Era suprinzător de convenabil. Nuhpii ne-au explicat sistemul lor de propulsie, care era ieftin, sigur şi adaptabil la tot felul de aplicaţii la sol. Revelaţiile deschiseră un întreg drum nou în speculaţia ştiinţifică. Apoi nuhpii ne învăţară metodele lor de navigaţie şi ne spuseră despre „scurtăturile" pe care le descoperiră în spaţiu. Oamenii le numeau înfăşurări spaţiale, deşi, teoretic vorbind, scurtăturile n-aveau nimic de-a face cu teoria lui Einstein, cu spaţiul curbat sau cu altceva de genul ăsta. Nu mulţi oameni înţeleseră despre ce vorbeau nuhpii, dar asta nu contă prea mult. Chestia ne-a fost prezentată ca un curcan de Ziua Recunoştinţei pe un platou. Am ocolit întreaga problemă a experimentelor ştiinţifice de verificare şi am sărit direct la exploatarea comercială. Mitsubishi din La Paz şi Martin Marietta folosită planurile nuhpilor ca să demareze construcţia a trei nave de pasageri luxoase, fiecare capabilă să transporte o mie de turişti pe tot

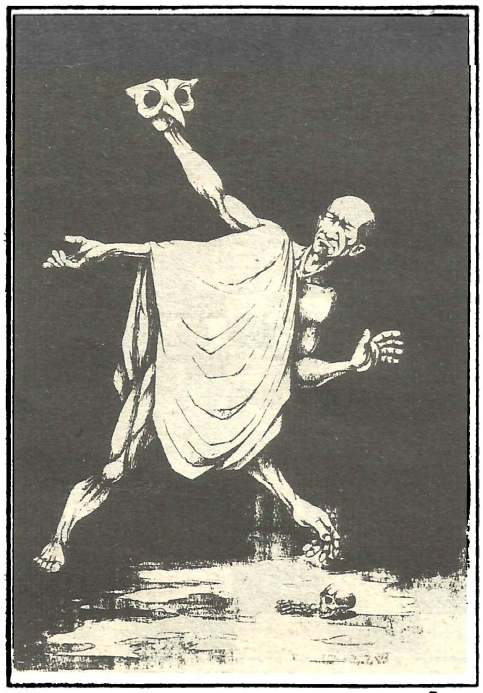

GRAFICĂ - SERGIU GRAPĂ

cuprinsul galaxiei noastre. Deşi încă omul nu pusese piciorul pe lunile lui Jupiter, anumite agenţii turistice, selecţionate riguros, începură să înregistreze cereri pentru un mare tur al celor mai apropiate douăsprezece lumi locuite.

Da, se părea că spaţiul gemea de viaţă, de viaţă umanoidă pe planete ce se învîrteau în jurul a jumătate dintre stelele de tip G din ceruri.

– Am încercat să comunicăm cu fiinţe inteligente extraterestre de acum cîteva decenii, se plînse un savant rus. De ce n-au răspuns?

Un nuhp prietenos ridică doar din umeri.

– Acolo toţi încearcă să comunice, spuse el. Pentru ei mesajele voastre sînt exact precum corespondenţa de la Casa de Decontare a Editurilor.

La început asta a fost un atac la adresa mîndriei noastre rasiale, însă am trecut cu vederea. Imediat ce ne alăturam comunităţii interstelare, aveau să înceapă să ne ia mai în serios. Iar nuphii făcuseră asta posibil.

Le eram recunoscători nuhpilor, însă asta nu făcea uşoară convieţuirea cu ei. Tot insuportabili erau cînd cel de al doilea mandat prezidenţial al meu ajunsese la capăt, Pleen începu să mă sfătuiască în legătură cu viitoarea mea carieră.

– Nu scrie o carte, îmi spuse (după ce deja scrisesem primele două sute de pagini din *Amintirile unui preşedinte*). Dacă vrei să fii un om politic în vîrstă, n-ai decît; însă păstrează-ţi un profil modest şi aşteaptă ca oamenii să vină la tine.

– Şi atunci ce să fac cu timpul meu? am întrebat.

– Alegeţi o carieră nouă, răspunse Pleen. Nu eşti chiar atît de bătrîn. Mulţi oameni fac asta. Te-ai gîndit să deschizi o afacere prin corespondenţă? Ai putea opera de la tine de-acasă. Sau întoarce-te la şcoală şi înscrie-te la nişte cursuri despre un subiect care te-a interesat dintotdeauna. Sau implică-te în proiectele parohiale şi civice. Găseşte-ţi un hobby nou: cultivarea nalbelor sau colecţionarea decoraţiilor militare.

– Pleen, l-am implorat, ia mai lasă-mă în pace!

Păru jignit.

– Bine, dacă asta vrei.

Mi-am regretat cuvintele aspre.

Pretutindeni în ţară, pretutindeni în lume, toţi aveau aceleaşi probleme cu nuhpii. Se părea că atît de mulţi dintre ei sosiseră pe Pămînt, încît fiecare om avea nuhpul său personal, care îi făcea sugestii nesfîrşite. În lume nu existase o asemenea tensiune de la concursul Miss Univers 1999, cînd cele mai multe voturi fuseseră pentru ca Premiul I să nu se acorde.

De aceasta n-am fost foarte surprins cînd prima dintre astronavele noastre se întoarse din voiajul ei de 28 de zile printre stele cu doar 276 din cei 1000 de pasageri urcaţi la bord. Ceilalţi 724 rămaseseră pe una sau alta dintre lumile luxuriante, captivante, exotice şi prietenoase. Aceste planete aveau un singur lucru în comun: toate erau populate de humanoizi fermecători, calzi şi inteligenţi care îşi părăsiseră lumile lor de baştină după ce fuseseră descoperiţi de nuhpi. Multe rase trăiau împreună în pace şi armonie pe aceste planete, în oraşe spaţioase, recent construite pentru a-i găzdui pe expatriaţii care se săturaseră pînă în gît. Poate aceste rase extraterestre trăiseră aceleaşi gelozii şi ure interne pe care noi, făpturile omeneşti, le cunoscusem de atîta timp, dar gata, se terminase! Adunate de pe multe planete din întreaga galaxie, aceste neamuri diverse locuiau mulţumite unul lîngă altul, unite printr-un singur simţămînt comun: aversiunea faţă de nuhpi.

După un an de la lansarea primei noastre nave interstelare, populaţia Pămîntului se diminuase cu încă 0,5%. După doi, populaţia scăzuse cu aproape 14 milioane. Nuhpii erau prea sinceri, prea înflăcăraţi şi prea înţelegători ca să lupte cu asta. Acest lucru nu-i făcea mai puţin obositori. Decît să aibă o criză de nervi, majoritatea oamenilor pur şi simplu au împachetat şi au plecat. Existau o sumedenie de lumi cu adevărat drăguţe care să fie vizitate.

Cîteodată, cînd am dormit prost, îmi pun o întrebare chinuitoare: dacă nuhpii se vor plictisi şi vor veni după noi?

Traducere -
Cătălin TENIŢĂ

Magazinul începe cu un editorial al lui Stanley Schmith - *Default Options*, în care ridică problema dacă societatea actuală e pregătită pentru o inversare de roluri în familie. O chestie relativ măruntă, cum ar fi soţia care să aducă bani în casă, iar soţul să fie casnic, să aibă grijă de copii, de gospodărie. Poate fi acceptată de oricine? Uitaţi-vă în jur şi decideţi dacă sîntem pregătiţi măcar pentru asta. Ca să nu mai pomenim de lucruri mai deosebite...

Grey Rollins - *Evolution* (nuvelă)

Piesa de rezistenţă a numărului. După scurtul dar brutalul război cu Brazilia, pămîntul ajunge într-o situaţie economică disperată. Coloniile lunare, neafectate de prăpăd, şi-au declarat independenţa. Obsesii despre emigrare, disperarea de a rămîne într-o societate ce pare a nu oferi nici o şansă, teama de a nu reuşi integrarea într-o altă lume... O nuvelă dură, bine scrisă.

Mark S. Lesney - *Cybernetic science: the biology of artificial inteligence and artificial life.*

Un articol prea interesant ca să fie rezumat în cîteva rînduri. Sursă pentru multe idei.

Jerry Oltion - *The Pandora Probe* (povestire)

Un cuplu de cercetători descoperă, în gheaţa unuia din inelele lui Saturn, un artefact extraterestru, care conţine toată ştiinţa lumii ce l-a trimis în univers. Cei doi analizează impactul unei asemenea descoperiri asupra omenirii şi ajung la concluzia că-i mai bine să ascundă containerul la loc. Final: „Cine aruncă toate cunoştinţele universului e cineva de temut!". „Da, am răspuns privind în spaţiul întunecat. Ca şi cei care împrăştie asemenea lucruri..." Interesant, nu?

Bud Sparhack - *Children Things* (schiţă)

E recepţionat un mesaj extraterestru. Omenirea îl descifrează, evoluează, descoperă sursa mesajului. Cînd navele pămîntene ajung la locul de unde fusese emis acesta, descoperă o planetă pustie. Extratereştrii evoluaseră şi ei, plecaseră în alte părţi... „Vine un timp cînd trebuie să abandonezi lucrurile copilăriei..."

Scris cu mult talent.

David Bischoff - *The North Pole Algorithms*

Schiţă umoristică despre o ziaristă ambiţioasă care-l descoperă pe Santa Claus şi se urcă în nava cosmică a acestuia. Dar, întrucît puterea motoarelor e bine calculată funcţie de încărcătură, ca să nu dezamăgească o mulţime de copii, Santa Claus o aruncă pe ziaristă în spaţiu. Cu nimic mai bună decît ce-a apărut în JSF-100.

G. Harry Shine - *Flower Power Flaws* (eseu)

Pregătirea ştiinţifică nu implică şi pregătirea filozofică necesară respingerii filozofiei iraţionalităţii, folosită împotriva ştiinţei.

Pornind de la această afirmaţie corectă, autorul îşi propune să demonstreze că filozofia Flower Power, şi romanticii în general, nu pot învinge niciodată.

Un articol care, scris dacă nu cu 20 de ani în urmă, măcar cu zece, ar fi însemnat ceva. Aşa, dovedeşte doar că autorul are filozofia timpului. Uşor să critici afirmaţii după ce s-au dovedit false, ignorîndu-le pe cele corecte...

Arlan Andrews - *The twilight of the guards or the plowshare comundum* (povestire)

După ce războiul cu Oamenii Gheţurilor s-a terminat, iar împăratul a ajuns suveranul întregii lumi, Sneel, marele vrăjitor, artizanul victoriei, e concediat. Amuzantele încercări ale acestuia de a-şi cîştiga existenţa depăşesc nivelul satirei. După ce eşuează în încercarea de a fabrica lucruri folositoare, inventează Punga de bani cu piatră socotitoare (PC - stone) care se vinde teribil şi îmbogăţeşte imperiul...O ironie care, atunci cînd nu-i amară, e foarte amuzantă.

G. David Nordley - *Karl's Marine and Spacecraft Repair* (povestire).

Karlsson are o firmă de reparat bărci. Nepoata lui descoperă o broască vorbitoare care-i cere să repare o... navă extraterestră!

Aventuri amuzante, fără mari pretenţii, dar bine scrise şi care se citesc cu plăcere.

Un număr interesant, variat, pentru toţi.

RAIDER'S DIGEST

PAR ERIC VIAL

Rubrica, iniţiată de domnul Eric Vial, profesor de istorie la Universitatea Aix-en-Provence, Franţa - pornind de la ideea că timpul liber a devenit invers proporţional cu numărul de apariţii science-fiction, continuă în acest număr cu prezentarea cărţii „Deux X", a prietenului fandomului românesc Norman Spinrad.

Deux X („Deux X, tr. franceză)
Norman Spinrad, ed. Denoel,
190 pag., 43 ff

În ciclul „Marea Poartă", Frederick Pohl imagina o nemurire virtuală obţinută prin copia personalităţii şi a amintirilor fiinţelor umane sub formă de programe informatice. La el, aceasta avea forma Paradisului, într-o realitate virtuală în care totul este posibil, în care totul poate fi simulat la perfecţie, pînă la cel mai mic detaliu. Aceasta nu este singura idee interesantă din acest ciclu de romane şi nuvele, nu este nici măcar ideea centrală a acţiunii, fiind însă un element important.

Literatura science-fiction este un gen colectiv, marcat prin circulaţia temelor, ele fiind repetate dar în acelaşi timp şi aprofundate. Norman Spinrad a preluat astfel această idee a nemuririi virtuale, dar fiind mult mai puţin obsedat de ideea morţii, în comparaţie cu Frederik Pohl, şi mult mai pesimist.

Rezultatul este acela că dublurile informatice nu se pot manifesta precum o formă a vieţii eterne: ele există, sînt autonome, dar fiinţele umane care le-au servit ca model sînt singurele perfecte, şi moarte. Pe de altă parte, în existenţa lor se manifestă mai puţin idilic ca la Pohl, realitatea virtuală fiind mult mai puţin bogată. Totul se roteşte în jurul ideii că este nevoie de a plăti bani mulţi pentru a putea trăi plăcerile vieţii. Ar mai fi de spus că acţiunea se petrece pe fondul sfîrşitului lumii, cu efect de seră, creşterea nivelului apelor, radiaţii...

În acest decor, Spinrad jonglează cu teologia-fiction. El se întreabă dacă entităţile informatice, „entităţi succesibile", duplicate numerotate ale unor personalităţi reale, nu pot avea un suflet. Sau, mai exact, îi face pe reprezentanţii bisericii catolice, aflată în pierdere de viteză, să se întrebe asupra acestei probleme, prin intermediul unui Papă intens mediatizat. La ce poate folosi o religie ostilă ideii că dublurile au un suflet, la puţin timp după moarte, după ce se realizează duplicarea. Cînd acest lucru poate fi foarte folositor bisericii, pornind de la ideea că o dublură are aceeaşi personalitate ca şi modelul, biserica cîştigînd în felul acesta un număr mare de suflete, indiferent dacă sînt reale sau virtuale....

La nevoie se poate cere dispariţia dublurii, făcînd apel la unul din specialiştii în excursii în realitatea virtuală, unul din acei profesionişti ce acţionează la marginea legalităţii, cum le place scriitorilor cyberpunk şi care au şi cîte ceva din personalitatea scriitorilor, precum predispoziţia de a consuma produse ilegale...

Pe această bază romanul însuşi ar fi putut să fie mai bun, şi autorul să scrie mai concis. Vocabularul tehnic, sau ceva asemănător, atît de drag cyberpunk-iştilor deja citaţi, nu facilitează cu nimic lectura. Dar, pe total, la răspîntia între un roman popular şi întrebările metafizice, avem de-a face cu un roman interesant, eficace, care constituie, din punct de vedere informatic, o variaţiune originală asupra temelor incomplet explorate, în care originalitatea există datorită punctului de vedere religios.

Dino-saurisme

Multe şi frumoase activităţi au avut (şi încă şi mai multe şi mai frumoase vor avea) loc în alter-nativ(a) de pe lîngă Copoul văduvit de teiul eminescian. În primu' şi-n primu' rînd avură loc alegeri democratice (fără observatori federali, naţionali sau locali) şi Mike Haulică fu uns şef (oficial, dă drept, independent, neatîmat şi singur - cuc - preşedinte). Ca agiutor (adicătelea vice - preş) Mihai Samoilă fu ales, iară Adrian Savu - scrib (adicătelea *secretaire*). Conciliabulul de conducere întruneşte în plenul său cel mai larg şi reprezentativ alte trei - binecunoscute - personagii feţelor noastre: Florin Mircea Tudor, Paul Tatomir (care aşteaptă să-şi vadă fanzinul - ultima verigă quasaristă - cu ochii şi nu doară cu mintea) şi ultimul, dară nu şi ăl dă pă urmă Dragoş Cojocaru.

Duminică, 19.02. a.c., ceia de deasupra vor purcede la ceasurile 17.45 precis trecute fix, în broadcast(r)urile postului *Tele M* (de la Moldova), o emisiune ce va încerca atacarea jugularei similarei TeVeRiste. Emisiunea va poseda 20 de minute înaintea unui film preluat de la Antena 1 şi va fi girată de Michael Haulică. Se va numi - evident - ALTERNATIV (ca şi emisiunea de la radio Nord-Est ce se va porni pe 28 februarie, timp de-un ceas, începînd cu orele 22.00)

STRINGii au fost filmaţi în bîrlogul lor săptămîna trecută de o echipă de la televiziunea constănţeană pentru un documentar na(!)turis(efe)t. După filmare au fost înregistrate multiple insolaţii combinate cu stări claustrofobice cu tendinţă de cronicizare. Se pare că printre victime s-a aflat şi Costi Gurgu.

Zvonuri contradictorii ne-au parvenit despre revista "Helion". Unele cum că totul e OK şi că-n curînd vom lectura un număr dublu şi chiar un almanah, iar altele cum că editorul s-a dus cu jalba-n proţap prin varii ministere pentru oarece sp(h)riji-nituri financiare.

ŞTEFAN GHIDOVEANU — JULES VERNE ŞI CINEMATOGRAFUL

Fascinaţia cineaştilor faţă de opera lui Jules Verne este aproape tot atît de veche ca şi istoria celei de-a şaptea arte. Prima adaptare a unei opere verneene datează din timpul vieţii vizionarului de la Amiens şi a fost realizată, aşa cum aminteam cu altă ocazie, de Georges Melies în anul 1902, odată cu filmul *Le voyage dans la Lune (Călătoria în Lună).* De altfel, începutul secolului XX, cu explozia sa de idei în toate domeniile ştiinţei, artei şi culturii, cu respectul aproape fanatic pentru tehnică, pentru invenţii şi teorii ştiinţifice, cu uimirea încercată de marea masă a publicului în faţa transformării în realitate a previziunilor primilor scriitori fantaşti a fost perioada cea mai fertilă pentru transpunerea pe ecran a operei lui Verne, al cărei grad de respectabilitate şi, implicit, de audienţă, atinseseră în acele vremuri cote absolut nemaiîntîlnite pînă atunci.

Se realizaseră astfel adaptări pentru ecran după principalele romane ale scriitorului francez, în special după „20.000 de leghe sub mări" şi „Călătorie spre centrul Pămîntului", în regia unor J.E. Williamson (1915), Segundo de Chamon (1907), Georges Melies (1907), Stuart Patton (1916) sau Allan J. Hollubar (1914). Ele vor fi continuate în deceniile 3 şi 4 de transpuneri în limbaj cinematografic ale altor opere jules-verneene, cum ar fi *Mathias Sandorf, Insula misterioasă* şi *Copiii căpitanului Grant,* ecranizări realizate, în această ordine de Henri Fescourt (Franţa) în 1922, de trio-ul Lucien Hubbard, Maurice Tourneur şi Benjamin Christiansen (SUA) în 1929, respectiv de cineastul sovietic Weinstock în anul 1936. Au mai fost aduse pe marele ecran: *Ocolul pămîntului în optzeci de zile* (SUA, 1965 - regia Michael Anderson), *Mihail Strogoff* (Franţa, Italia, 1956 - regia Carmine Galone), *De la Pămînt la Lună* (SUA, 1958 - regia Byron Haskin), *Robur Cuceritorul* şi *Stăpînul lumii* (SUA, 1961 - regia William Whitney), *Cinci săptămîni în balon* (SUA, 1962 - regia Irvin Allen), *Doi ani de vacanţă* (Cehoslovacia, 1966 - regia Karel Zeman), *Secretul lui Wilhelm Storitz* (Franţa/Cehoslovacia, 1967 - regia Eric de Hung), precum şi *Farul de la capătul lumii* (Anglia, 1970 - regia Kevin Billkington).

În România, tînărul regizor Stere Gulea a turnat în anul 1981 o versiune foarte reuşită după nu mai puţin celebrul roman *Castelul din Carpaţi.* De asemenea, numărul adaptărilor libere după cărţile lui Jules Verne, procedeu adoptat pentru evitarea, mai puţin onestă, e adevărat, a plăţii drepturilor de autor, este - la rîndul lui - impresionant. Iar o serie de mari nume din istoria cinematografului, cum ar fi regizorii Juan Antoniu Bardem, Henri Colpi şi Spencer Gordon Bennet, producătorii Walt Disney şi Sam Katzman, specialistul în efecte speciale Ray Harryhausen, alături de actorii Joseph Cotten, Pat Boone, James Mason, Peter Lukas, Charles Bronson, Lionel Barrymore, Omar Shariff, Kirk Douglas sau Peter Lorre au contribuit la menţinerea, în termeni vizuali, a faimei marelui anticipator francez, pe care doi critici americani l-au numit cu multă simpatie, în cartea lor dedicată cinematografului ştiinţifico-fantastic, „tata-mare al poveştilor science-fiction".

După cum releva revista „Săptămîna" în numărul său din 13 martie 1987, o anchetă intreprinsă de UNESCO, în legătură cu cei mai traduşi scriitori din lume, a arătat că Jules Verne ocupă locul al doilea cu un total de 156 de traduceri. Dacă ne gîndim că primul loc este ocupat de un alt nume celebru, Agatha Christie, vom realiza cu surprindere că scriitorul francez, chiar dacă eliminăm partea ne-SF a creaţiei sale, este autorul de proză ştiinţifico-fantastică cel mai citit din întreaga istorie a literaturii!!! Aceasta impune, desigur, o serie de consideraţii privind nivelul cititorului mediu de SF, privind gradul redus de încriptare a ideilor ştiinţifice în opera verneeană, privind, în cele din urmă, chiar fantasticul acestor idei - dar, oricum, aici intrăm în altă problemă. Jules Verne a fost şi rămîne nemuritor. De de?

Criticul literar Mihai Ralea, în cartea sa *Portrete, cărţi, idei* (1966) explică: „Ideile lui Jules Verne sînt exact acelea care frămîntă lumea noastră contemporană: antirasismul, antimilitarismul, credinţa în puterile nelimitate ale ştiinţei, importanţa acordată tineretului, desfiinţarea sclavajului, lupta pentru eliberarea naţională, concepţia unei munci totodată creatoare şi colective, alegerea ca ideal de umanitate a unui personaj care să fie în acelaşi timp inventator, explorator şi justiţiar.(...) Esenţa şi farmecul basmelor lui Jules Verne este poezia ştiinţei. Descoperirile ştiinţifice, minunile tehnicii sînt simţite cu lirism grefat pe un realism metodic şi meticulos".

Iar Michel Butor, referindu-se la Verne, în volumul *Essais sur les modernes,* afirmă: „El este primul care a ştiut să transfere în cuvinte nu numai veritabila pasiune pentru hărţi şi stampe, dar şi acea tulburare pe care o încercam, copii fiind, la răsfoirea manualelor de fizică, de chimie şi de astronomie, biete cărţi urîte la vedere, prea grele pentru noi, dar pline de cuvinte necunoscute, de desene indescifrabile şi de promisiuni. El îşi găseşte materia declaraţiilor într-o anumită ştiinţă, reînoind astfel în totalitate imaginaţia cunoscutului....

În fine, Nicolae Steinhardt, în volumul *Incertitudini literare* (1980), întrebîndu-se „De ce este Jules Verne nemuritor?", răspunde: „În mod analog, cred că poate fi şi Jules Verne definit ca autorul cel mai tipic - şi încheietor de formaţie - al fazei de încredere în atotputernicia, caracterul progresist şi efectele binefăcătoare ale ştiinţei".

Încrederea aceasta, credinţa, convingerea, îndîrjirea aceasta cum că ştiinţa este suprema soluţie şi salvare - Jules Verne o vădeşte în toate romanele sale de aventuri şi de ştiinţă fantastică (...) Avem de-a face cu o ştiinţă exclusiv clară, sigură, simplă, mereu gata să vină în ajutorul oamenilor.

Şi autorul *Ocolului lumii în optzeci de zile* tocmai de aceea e probabil nemuritor, pentru că exprimă această concepţie despre ştiinţă care nu e numai a lui Newton, Galileo ori Pasteur, ci este a oricărui copil ce deschide ochii asupra lumii şi minunilor ei. Dat fiind însă(...) că orice om matur e şi el un etern copil, se poate susţine că romanele lui Jules Verne vor fi de-a pururi nemuritoare, citite cu nesaţ, cu o imensă bucurie. O bucurie ce depăşeşte sfera obişnuită a cuvîntului, pentru că e legată de tendinţe perene ale caracterului omenesc: speranţa că lumea e totuşi bună, universul totuşi inteligibil, ştiinţa totuşi exclusiv utilă şi binevoitoare. Jules Verne, în cărţile sale, răspunde unei neobosite chemări a sufletului omenesc".

Revenind acum la filmele realizate după operele marelui scriitor francez, trebuie arătat că ele au reliefat în general corect sensurile dorite de autor, profitînd în plus, de calităţile de mişcare şi vizuale ale acestora, calităţi atît de bîne remarcate de Michel Butor în studiul închinat lui Jules Verne. Au rezultat, prin urmare, un şir de pelicule pasionante, în care eroii jules-verneeni au devenit purtători autorizaţi ai idealurilor de umanitate, prietenie şi înţelegere care l-au caracterizat de-a lungul întregii vieţi pe creatorul lor.

Walt Disney a fost atît de entuziasmat de figura căpitanului Nemo, de pildă, încît a alocat un buget impresionant pentru realizarea, în largul insulelor Bahamas, a unui submarin lung de 50 de metri, cu ajutorul căruia s-a turnat, în 1954, varianta cea mai cunoscută după *20.000 de leghe sub mări,* în regia lui Richard Fleischer. Avînd o distribuţie de zile mari - James Mason în rolul căpitanului Nemo, Kirk Douglas în cel al lui Ned Land, Paul Lukas (cîştigător al Oscar-ului) interpret al lui Pierre Arronnax şi Peter Lorre al lui Conseil - filmul a fost considerat de critică drept una din realizările de vîrf ale cinematografiei SF. Leonard Maltin, în cartea *The Disney Films* (1973) afirmă, de pildă, că: *„20.000 de leghe sub mări* este întruchiparea la cel mai înalt nivel a fanteziei, cu o echipă de realizatori care a reuşit să aducă la viaţă incredibilul, în scopul de a proiecta o poveste convingătoare pe un fundal real. Montarea somptuoasă şi atenţia conferită detaliilor contribuie în măsură însemnată la efectul general. De altfel, tehnicienii John Meehan şi Emil Kuri au şi obţinut premiul Oscar pentru costumele şi decorurile din acest film, ale cărui încasări s-au cifrat, numai în Statele Unite, la peste 9 milioane de dolari şi care, încă şi astăzi, rulează în multe locuri din lume cu săli arhipline.

Este, poate cel mai frumos omagiu adus de o artă tînără şi ambiţioasă - cinematograful - celui care, încă din 1892, în romanul său *Castelul din Carpaţi,* îi prevăzuse apariţia şi dezvoltarea pînă la gradul de sofisticare din zilele noastre. Iar faptul că singura adaptare pentru ecran a acestei cărţi celebre aparţine cineaştilor români, nu poate fi desigur, decît un titlu de mîndrie pentru o cinematografie care a dat încă prea puţine creaţii ştiinţifico-fantastice reuşite, dar care are încă mari disponibilităţi în acest sens. Prin urmare, pe cînd un film S.F. românesc celebru?

CEZAR MAZILU

PATUL ŞI NOAPTEA

Îmi iau capul în palme. Ceva doare aici, în cutia asta strîmtă. Mii de furnici se aleargă adulmecînd prin carcasa sprijinită de degete.

Atît de frig.

Fereastra se holbează întunecată, mîrîind cu voce înceată blesteme de noapte. Îmi strivesc obrajii cu palmele şi înjur noaptea scursă în camera prea strîmtă.

Aştept fereastra să se deschidă. Fluidul negru de dincolo să mă înnece şi eu să stau ţintuit, privind clocotul negru cum mă înghite. Cum se înalţă încet, dizolvînd corpurile solide şi muchiile prea clare şi prea sigure.

Şi nici măcar nu-i cineva pe-aproape cărui să-i strig.

Furnicile s-au oprit din marş. Pipăie cu antenele bezna din cutie şi amorţesc o clipă - Doamne, atît de scurtă - înainte de a începe să roadă. Să rupă din mandibule materia flască şi cenuşie de întuneric. Să sape galerii, prin care să circule vuind, gînduri nebune.

Cocoţat într-un pat întins, mototolit între cearceafuri jilave, aştept ceva uriaş, să vină, să îngroape ceva uriaş, să vină , să îngroape cu masa sa tunelele din capul meu. Să înghită cu mandibule oţelite întunericul de sub fereastră, acolo unde picură prelinse, picături de durere arsă.

Nu-i nimic aici. Nu mai e nimic. Totul s-a dizolvat, a devenit o pastă urît mirositoare, agăţată de degete cu friguri de gelatină. Tablouri înghiţite, muchii diluate, un colţ de mobilă grea gata să se prăbuşească în marea de beznă şi nici un ochi pe-aici pe aproape, căruia să-i strig, căruia să-i denunţ holbarea. Capul doare, cerceafurile dor şi noaptea asta, care...

Linişte.

Miros de tăcere prelinsă pe pervazuri. Ceva gîlgîie la picioare, sau acolo unde ar fi trebuit să fie picioarele. Nu văd nimic şi deja a vedea devine un verb prea patetic. Simţi aşa, undeva, o pastă cum urcă clocotind, devorînd şi mestecînd fragmente ultime de realitate.

Vreau să strig, ah, cît vreau să strig, să opresc cumva ridicarea asta de supă în care aud sau mai bine simt, voci, sughiţuri ameţite.

Clinchete, scrîşnete, urlete, mirosuri de moarte sălcie, plutind concentric prin cameră. Prin ceea ce a fost o cameră, înainte de ăsta pestilenţial.

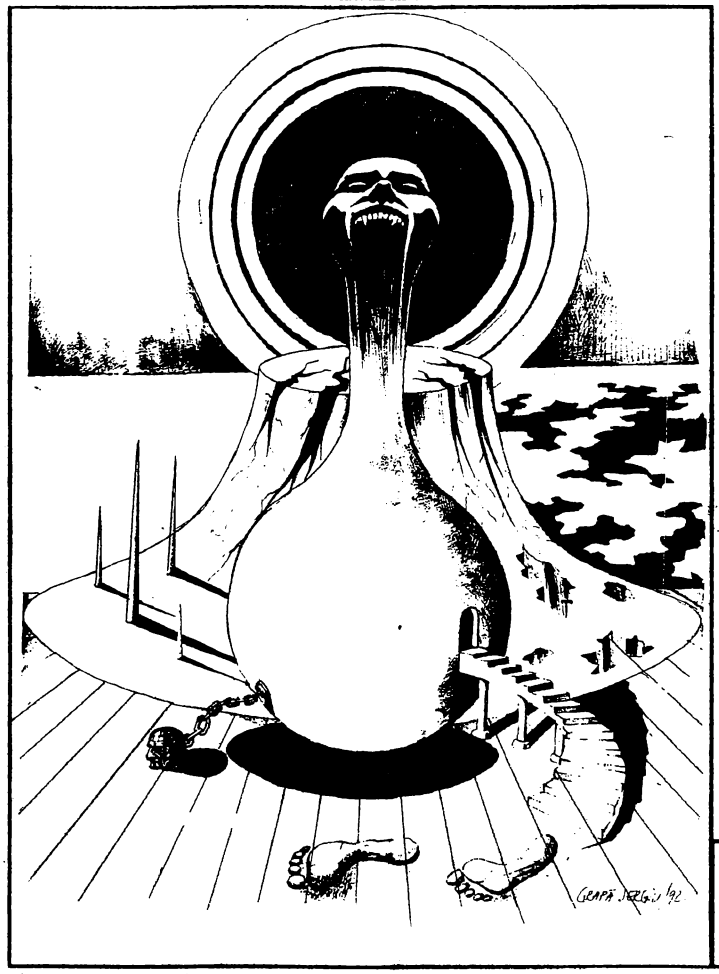

Grafică SERGIU GRAPĂ

dar nu pot să fac nimic. Sînt legat de pat, de mine însumi şi nu pot fugi. Nu mă pot smulge, sau întoarce pe cealaltă parte. Să mă feresc cumva de săgeţile de întuneric şi de mandibulele care. Nu. Oceanul urcă, şi-i simt sărutul pe braţe. Mirosul. Dar nu pot face nimic. Furnicile rod, rod continuu şi dureros, strivesc piepturi de creier şi calcă în picioare - o, zeci de mii, milioane de picioare cu tropăituri surde şi apăsătoare - urmele şi resturile organice de cenuşiu fost conştient.

Doamne, atît de greu să învingi, să te învingi pe tine însuţi. Să vrei să ridici mîna, să vezi cu ochii tăi cum ceva mişcă acolo înăuntru, cum se zbuciumă ceva pe sub piele şi cum mîna asta, cunoscută de zeci de ani, se înstrăinează şi fuge de tine. Te repudiază cu silă şi dispare în ceaţa de gelatină plină de foşgăituri grăbite şi pocnete surde de băşici.

Îţi spui că nu se poate. Mîna se dezlipeşte de tine, simţi cum pleacă smucind dezordonat şi parcă o scurtă sclipire îţi dă relevaţia unui tablou cumplit. Milioane de furnici îngrămădite pe articulaţii, alergînd surprinse de lumina prea violentă, în lungul pielii. Pe muşchii umflaţi şi învineţiţi de efort.

Doamne, nu mai am mînă!

Urletul mă biciuie, dar nu pot să strig. Palme reci îmi cad pe faţă unu-doi, unu-doi. Cealaltă mînă - stînga - se zbate şi se desprinde cu zgomot de roşie strivită. Privesc buimac, lumina nu mai vine, vreau să mă zvîrcolesc, să fug, să urlu, să. Nimic. Nu mai am picioare. Nu mai am trup. Un simplu gît suspendat deasupra mareelor negre. Un cap mutilat de durere pe un pat şi nişte cearceafuri care au fost. Care s-au dus. Care.

Nu!

Gem şi în sfîrşit vocea m-aude. Horcăie odată cu mine, în liniştea plină de valuri. Nu, strig, dar nimeni nu poate mai mult de un simplu sunet. Armata de furnici vibrează pe coardele vocale şi răsuflarea mea împroaşcă trupuri mici, despicate şi mandibule clănţăind în gol.

Deschid larg ochii, vreau să cred că-i mai deschid, dar brusc, nu mai am ce. Retina e plină de furnici, de aia lumina nu mai vine. Armata, puhoiul, universul. Roade tot şi zgomotul ruperii mă macină, mă schilodeşte. Mă scuipă în cocoloaşe pline cu furnici răsucite. Mă simt înghiţit. O, Doamne! Înghiţit. Simt cum mintea mi se împrăştie prin toate colţurile. Pluteşte la mică adîncime prin valurile negre. Înţeleg. O ultimă înţelegere. Furnicile. Mi-au mîncat... mîncat...memoria...

BOOKSHOP

Ultimele noutăţi Horror în Anglia

RIPPER (Spintecătorul)

de Michael Slade, Hodder & Stoughton, London, 1994, 377 pg., hardcover

Michael Slade este pseudonimul lui Jay Clarke şi John Banks, doi avocaţi canadieni specializaţi în cazuri de criminali demenţi şi avînd la activ mai mult de o sută de astfel de procese. Astfel experienţa lor zilnică este transpusă în domeniul fiction-ului în acelaşi fel în care procedează şi alţi avocaţi de marcă, dar şi scriitori de mare succes precum americanii John Grisham, Scott Turow sau Richard North. În noul său roman, Michael Slade (acest Ellery Queen al horror-ului contemporan) aduce din nou în prim plan tipul de criminal cunoscut sub numele de Jack Spintecătorul. Căci cine altul ar comite o serie întreagă de crime atroce? Cea mai marcantă feministă a Americii este ucisă după ce literalmente i s-a sfîşiat faţa. Două prostituate gemene sînt atrase într-o călătorie-capcană din care nu se mai întorc. Un grup de oameni aflaţi pe o insulă izolată sînt măcelăriţi pînă la unul. Iată doar cîteva din cazurile pe care trebuie să le rezolve detectivul superintendent Robert DeClerq (eroul din *Headhunter*, 1984 şi *Cutthroat*, 1992) şi detectivul Zinc Chandler (eroul din *Ghoul*, 1987) pentru a pune capăt activităţii misteriosului Spintecător. Un roman plin de neprevăzut, cu o acţiune bine condusă, ce exercită o adevărată fascinaţie asupra cititorilor care sînt tot timpul conştienţi că faptele narate aici sînt în realitate inspirate din viaţa de toate zilele. Un roman în stilul lui Thomas Harris (ca de altfel şi celelalte trei menţionate mai sus şi publicate tot de Hodder & Stoughton în martie 1993).

Florin Mircea TUDOR

TELEX INTERN

Săptămîna aceasta *Mihail Grămescu* își serbează ziua de naștere.

La mulți ani, Mihai! Și la cît mai multe volume publicate.

În ziua de 19 ian a.c. a avut loc la sediul MTS-ului o întîlnire între reprezentanții FNTSF, ARSFan și Pro ConSF. Au participat: *Alexandru Mironov, Doru Pruteanu, Sorin Repanovici, Mihaela Muraru Mândrea, Cornel Secu, Nicu Gecse și Liviu Pîrvan.* ARSFanul a obținut un autocar numai pentru membrii săi. De asemenea a propus FNTSFului organizarea în sistem alternativ a RomConului (un an unii, un an ceilalți).

În curînd va avea loc o ședință de clarificare a acestor lucruri și ale altora (vom reveni).

Cenaclurile H.G. Wells și Helion (Timișoara) au organizat conform unei vechi tradiții Revelionul SF în ultima săptămînă a lunii ianuarie. Invitați: Michael Haulică și Mihai Samoilă. *(Michael Haulică este unul dintre proaspeții redactori ai Helionului)*

Festivalul „Henri Coandă" va avea loc în perioada 31 Martie - 2 Aprilie, la Craiova. Relații suplimentare la tel. 051/132997 Pompilian Tofilescu.

Pe 28-01 a.c. la Casa de Cultură Studențească din Craiova a avut loc lansarea festivă a albumului de BD „Lumi paralele" de Viorel Pîrligras. Cei care doresc să intre în posesia lui trebuie să expedieze un mandat poștal pe adresa Viorel Pîrligras, str Brazda lui Novac, Bl A1, sc 2, etaj 4, ap 19, cod 1100, Craiova. Cum pe 29-01 a.c. Viorel a mai îmbătrînit cu un an redacția JSF îi urează „La mulți ani!".

Cîștigătoarea primei etape a concursului „Calibrul 45", inițiat de „Curierul Național", este Ana Veronica Mircea (Focșani). CN anunță că se primesc în continuare variante ale povestirii pînă la data de 18-02 a.c.

Semnalăm prezența în paginile CN a redactorului nostru Don Simon cu povestirea *„Poștașul sună întotdeauna de două ori".*

Festivalul Quasar va avea loc în perioada 14-16 aprilie a.c. la Iași.

Tema generală - mașina timpului. Temă secundară - istoria fandomului românesc. Se pare că și tema concursului de literatură va fi temporalitatea.

Dan Popescu anunță apariția numerelor 4-5 din fanzinul SIGMA (format A4, 6 pagini). Numărul 4 conține o scurtă istorie a fandomului românesc din 1990 pînă în prezent și un articol despre numărul 100 al JSF. Numărul 5 continuă istoria fandomului românesc și prezintă un index cu emisiunile de radio și TV din țară și unul cu adrese de contact.

Numărul 6, integral în engleză, va avea 12 pagini și va cuprinde povestiri de Michael Haulică, Liviu Radu, Florin Ursu, Don Simon, Ovidiu Bufnilă, Sergiu Udrea.

A apărut ultimul volum al seriei Fundația de Isaac Asimov: Fundația renăscută (premiile Hugo și Nebula), ed Nemira, 392 pag/4000 lei.

Adrian Bănuță

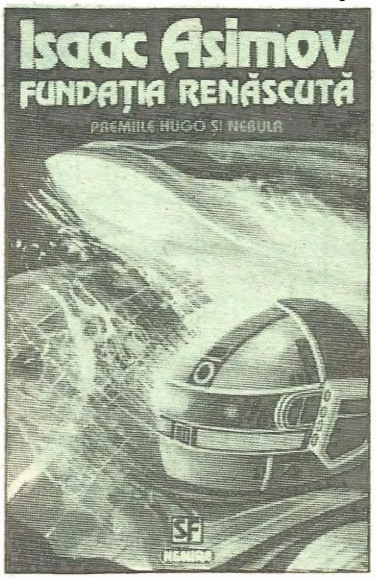

muzica sferelor (4)

1. În 1971, formația rock „Aphrodite's Child" edita albumul „666" inspirat de Apocalipsa lui Ioan. La vremea aceea, printre membrii ei se numărau Demis Roussos și Vangelis. Timpul a trecut și trupa s-a destrămat, fiecare dintre acești muzicieni făurindu-și o carieră solo.

2. Editura Nemira edita în 1992 prima carte a colecției Nautilus, tulburătorul roman „Vînătorul de recompense (Visează androizii oi electrice?)" de Philip K. Dick, cititorii români interesați avînd astfel ocazia să-l parcurgă.

3. În 1981 cartea scrisă de P.K.D. în 1968 este transpusă pe ecran de regizorul Scott Ridley în filmul „Blade Runner". Cu Harrison Ford în rolul principal, acest film a fost distins cu premiul Hugo (1982) și a rulat și pe ecranele noastre.

Legătura dintre aceste trei aspecte enunțate constă în faptul că muzica filmului „Blade Runner" făcut după cartea lui P.K.D. apărută în românește la editura Nemira, este compusă de Vangelis și o piesă a albumului îl are la voce pe ... Demis Roussos.

Structura melodică a pieselor sale este în genul electronic binecunoscut al lui Vangelis. Sînt totuși cîteva melodii ce au personalitate distinctă. De exemplu: „Rachel's song" cîntecul dedicat androidei care îi tulbură psihicul vînătorului de recompense Rick Deckard și, odată ce a întîlnit-o, îl face să-și pună întrebări fundamentale privitoare la „meseria" sa: „este el, de fapt, un ucigaș plătit de vreme ce vînează ființe (androizi) care depășesc deseori în aptitudini chiar oamenii?"

De asemenea, piesa „One More Kiss, Dear" care îl are ca solist vocal pe Don Percival, are un sound singular care o detașează mult de celelalte melodii: sună a anii '30! „Tales of The Future" cu Demis Roussos la voce surprinde prin insolitul ei, iar „Blade Runner (End Titles)" dă măsura valorii lui Vangelis într-un ritm electronic-cosmic, extrem de reușit.

Tot la capitolul muzică de film SF trebuie amintit și *John Deacon*, basistul celebrei QUEEN, care a înființat în 1986 trupa „The Immortals" cu care a realizat muzica filmului SF „Biggles".

Pe coloana sonoră a cunoscutului film SF comercial „Terminator 2" formația americană *GUN'S ROSES* figurează cu piesa „You Could Be Mine" de pe albumul „Use Your Illusion 2".

În finalul acestui episod doresc să fac o remarcă asupra serialului SF duminical „Star Trek", fără îndoială cel mai profund și interesant serial prezentat de TVR 1. Nu știu ce producător interesat mai mult de „efecte sonore" impresionante a trecut cu vederea faptul că în „vidul cosmic" efectul Dopller nu se produce pentru zgomote.

Astfel, pe genericul Star Trek putem privi nava „Entreprise" fîșiind și vîjîind de-a dreptul emoționant deși acest lucru n-are nici o corespondență în plan fizic. Dar, trebuie să trecem, nu...? peste superficialități și să ne bucurăm în continuare de esența filmului.

Remus CERNEA

WOLF

Cu: Jack Nicholson, Michelle Pfeiffer, Christopher Plummer
Regia: Mike Nichols
Scenariul: Jim Harrison & Wesley Strick
Producție SUA, 1994

Mașina șerpuiește pe asfaltul pierdut prin inima unei păduri încremenite în noapte. Fulgi de nea și o muzică persuasivă induc o stare tensionată, sporită de apariția unui lup uriaș. Ești tentat să crezi că de acum și pînă la sfîrșitul filmului vei asista numai la scene de coșmar, cu sînge în valuri și colți uriași sfîrtecînd în dreapta și în stînga. Intervine însă o neașteptată doză de poezie ce imprimă peliculei un farmec aparte (regizorul și/sau scenariștii eliminînd aproape total scenele de violență) și măiestria lui Jack Nicholson, care face un joc formidabil, salvînd chiar și situațiile mai desuete.

Replica unui actor - "Ai gust și personalitate" - i se poate aplica caracterului său real.

Spre deosebire de majoritatea rolurilor, în "Wolf", Nicholson interpretează personajul pozitiv. Și o face la fel de bine ca în celelalte filme, dovedindu-și universalitatea veleităților actoricești.

Will Randall este redactorul-șef al unei edituri cunoscute din SUA.

Într-o zi, îndreptîndu-se spre casă, este mușcat de un lup pripășit prin împrejurimi. Conform credințelor populare, cel mușcat se transformă treptat în lup.

După incident, Randall o cunoaște pe fiica directorului editurii, de care se îndrăgostește lulea. De altfel, sentimentul e reciproc. Însă protejatul și colaboratorul său de la editură îi face zile negre și îi rîvnește postul de redactor-șef. Pe deasupra îi seduce soția și îi face avansuri fiicei directorului.

O interesantă opinie este dezvăluită. Directorul vrea să-l transfere pe Will în Europa de Est, unde "s-a format o nouă piață" și unde ar putea atrage noi cititori. Asta-i o aluzie transparentă la ceea ce se întîmplă în România și țările vecine. Asta-i bine. Dar replica "nimeni nu s-ar îngropa în văgăuna aia" e o aluzie și mai străvezie. Asta-i rău...

Florin Iulian HRIB